

**ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

23 Απριλίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου **66**

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4797 .

Κρατική αρωγή προς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς για θεομηνίες, επείγουσες ρυθμίσεις για τη στήριξη της οικονομίας, συμπληρωματικός κρατικός προϋπολογισμός και συνταξιοδοτική ρύθμιση και λοιπές επείγουσες διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή: ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Άρθρο 42

Συμπληρωματικός κρατικός προϋπολογισμός οικονομικού έτους
2021

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

Άρθρο 43

Μεταβιβάσεις συντάξεων αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης και
λογοτεχνών/καλλιτεχνών

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 44

Επέκταση της απαλλαγής μισθώματος επαγγελματικών
μισθώσεων - Τροποποίηση του άρθρου δεύτερου της από
20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

Άρθρο 45

Απαλλαγή των διοικητικών προστίμων κατ' εφαρμογή των
κανόνων τήρησης αποστάσεων προς αντιμετώπιση του κινδύνου
διασποράς του κορωνο-ϊού COVID-19 από τα ποσά τελών
χαρτοσήμου πλέον εισφοράς ΟΓΑ - Τροποποίηση του άρθρου
τεσσαρακοστού τέταρτου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού
Περιεχομένου

Άρθρο 46

Επέκταση απαλλαγής από την καταβολή οικονομικού ανταλλάγματος παραχώρησης χρήσης χώρου εντός Ζώνης Λιμένα- Τροποποίηση του άρθρου εξηκοστού όγδοου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

Άρθρο 47

Άρση ακινησίας οχημάτων έτους 2021 με αναλογική καταβολή τελών κυκλοφορίας - Τροποποίηση του άρθρου 36 του ν. 2093/1992

Άρθρο 48

Προσωρινή άδεια Κυκλοφορίας «Μ» και διαδικασία ηλεκτρονικής έκδοσης - Τροποποίηση των άρθρων 22 του ν. 2367/1953 και 20 του ν. 2948/2001

Άρθρο 49

Αντικατάσταση της προϋπόθεσης της βεβαίωσης τέλους ταξινόμησης από την προϋπόθεση της κατάθεσης ειδικής δήλωσης και υπαγωγή επιβατικών οχημάτων της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4714/2020

Άρθρο 50

Παραχώρηση ακινήτων στις Περιφέρειες - Προσθήκη στην παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 2218/1994

Άρθρο 51

Υπαγωγή ληξιπροθέσμων οφειλών φορολογικών αποθηκών έτοιμων προς κατανάλωση αλκοο- λούχων ποτών και άλλων αλκοολούχων προϊόντων σε ρύθμιση

Άρθρο 52

Αποζημιώσεις εργαζομένων λόγω καταγγελίας της σύμβασης

Άρθρο 53

Αναστολή πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης για πληγέντες από θεομηνία

Άρθρο 54

Ρύθμιση οργανωτικών και οικονομικών θεμάτων συμμετοχής της Ελλάδας στο ΔΝΤ. Προσθήκη άρθρου 5Α στο ν.δ. 631/1970

Άρθρο 55

Προσωρινή προσαιγιάλωση πλωτού μέσου για μεταφορά εξοπλισμού Α.Π.Ε.

Άρθρο 56

Συγκρότηση της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Χάραξης των ορίων του αιγιαλού, της παραλίας και του παλαιού αιγιαλού - Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 2971/2001

Άρθρο 57

Διευθέτηση οικονομικών εκκρεμοτήτων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

Άρθρο 58

Μεταβίβαση εμπορικού σήματος για τη διενέργεια αγώνων του μηχανοκίνητου αθλητισμού

Άρθρο 59

Δυνατότητα τροποποίησης προκηρύξεων αθλητικών διοργανώσεων

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ ΠΡΟΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΦΟΡΕΙΣ ΓΙΑ ΘΕΟΜΗΝΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η αποτελεσματική και έγκαιρη υλοποίηση δράσεων κρατικής αρωγής προς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς για την κάλυψη έκτακτων αναγκών και ζημιών από θεομηνίες.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι η εισαγωγή ενιαίου θεσμικού πλαισίου κρατικής αρωγής και η θέσπιση σαφούς διαδικασίας παροχής της, καθώς και ο καθορισμός των κατάλληλων οργανωτικών δομών για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων κρατικής αρωγής, τη μείωση του χρόνου καταβολής των επιχορηγήσεων και τη μείωση των διοικητικών βαρών.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νοούνται ως:

- α) «Θεομηνίες»: σεισμοί, χιονοστιβάδες, κατολισθήσεις και πλημμύρες, ανεμοστρόβιλοι, τυφώνες, εκρήξεις ηφαιστείων, πυρκαγιές δασών, καθώς και ανεξέλεγκτες πυρκαγιές από φυσικά αίτια.
- β) «Δικαιούχοι κρατικής αρωγής»:

βα) «Επιχειρήσεις»: βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες, εμπορικά καταστήματα, αγροτικές εκμεταλλεύσεις, επιχειρήσεις που ασκούν νόμιμη οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από τη μορφή τους, συμπεριλαμβανομένων και των ατομικών επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών, καθώς και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, μεταποίηση ή εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Στις επιχειρήσεις του προηγούμενου εδαφίου συμπεριλαμβάνονται και οι δημόσιες επιχειρήσεις, δημοτικές ή κοινοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις, ανώνυμες εταιρείες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.).

Στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις ανήκουν οι γεωργικές και κτηνοτροφικές μονάδες, οι οποίες ανήκουν σε ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα ή και σε νομικά πρόσωπα.

ββ) «Μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς»: τα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες ιδιωτικού δικαίου, τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους σκοπούς που ενδιαφέρουν το κοινωνικό σύνολο και δεν επιδιώκουν κέρδος, όπως φιλανθρωπικά σωματεία, κοινωφελή ιδρύματα και αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 4

Επιχορήγηση επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων

1. Στις επιχειρήσεις και στους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που πλήττονται από θεομηνίες, δύναται να παρέχεται επιχορήγηση για την αντιμετώπιση των ζημιών από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 7.

2. Ως προς τις επιχειρήσεις ατόμων με αναπηρία ή ατόμων τα οποία είναι μέλη οικογένειας στην οποία υπάρχει άτομο με αναπηρία, λαμβάνεται μέριμνα, ώστε η επιχορήγηση να καταβάλλεται κατά προτεραιότητα.

3. Η επιχορήγηση καλύπτει υλικές ζημιές που προκλήθηκαν από θεομηνία σε στοιχεία ενεργητικού, όπως κτιριακές εγκαταστάσεις, εξοπλισμός, πρώτες ύλες, εμπορεύματα, φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης, καθώς και αυτοκίνητα επαγγελματικής χρήσης, μέσα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου και του εγγείου κεφαλαίου και των αποθηκευμένων προϊόντων, τα οποία καταγράφηκαν ως κατεστραμμένα.

4. Η επιχορήγηση είναι αφορολόγητη, ακατάσχετη και ανεκχώρητη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43 Α του ν. 4172/2013, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή πιστωτικά ιδρύματα.

5. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου παρατηρούνται σημαντικές και εκτεταμένες ζημιές σε αριθμό πληγείσων επιχειρήσεων ή σε μέγεθος καταστροφής, μπορεί να παρέχεται προκαταβολή έναντι του συνολικού ποσού της επιχορήγησης, μετά από αιτιολογημένο αίτημα του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 8.

Άρθρο 5

Επιχορήγηση ασφαλισμένων επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων

1. Για τις επιχειρήσεις και τους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς, οι οποίοι έχουν ασφαλιστήριο συμβόλαιο, εφαρμόζονται τα άρθρα 4, 7 και 8, για το ποσό της ζημίας το οποίο δεν καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

2. Για την εφαρμογή των άρθρων 7 και 8 απαιτείται η ολοκλήρωση της διαδικασίας προσδιορισμού του ποσού της ζημίας που καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

3. Το ποσό της ζημίας που καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο και καταβάλλεται από την ασφαλιστική εταιρεία είναι αφορολόγητο, ακατάσχετο και ανεκχώρητο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

Άρθρο 6

Ενίσχυση πρώτης αρωγής

- 1.** Στις επιχειρήσεις και τους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που πλήττονται από θεομηνίες δύναται να χορηγείται, άμεσα, έκτακτη εφάπαξ ενίσχυση, ως πρώτη αρωγή, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 9.
- 2.** Η ενίσχυση της πρώτης αρωγής είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΦΟΡΕΙΣ

Άρθρο 7

Διαδικασία επιχορήγησης επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων

- 1.** Μετά από την επέλευση της θεομηνίας, οι επιχειρήσεις και οι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που επλήγησαν απευθύνονται στον περιφερειακό συντονιστή κρατικής αρωγής της περιφερειακής τους ενότητας του άρθρου 15, ο οποίος τους ενημερώνει ως προς τη συγκέντρωση των απαιτούμενων δικαιολογητικών κατά το στάδιο εκτίμησης και καταγραφής των ζημιών.
- 2.** Με απόφαση του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη, στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες που απορρέουν από το άρθρο 160 του ν. 3852/2010 (Α' 87), συστήνονται οι επιτροπές κρατικής αρωγής του άρθρου 16, οι οποίες είναι αρμόδιες για την εκτίμηση και καταγραφή των ζημιών των επιχειρήσεων και των μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων από τη θεομηνία, καθώς και για τη συγκέντρωση των απαιτούμενων δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 16.

3. Κατόπιν της οριοθέτησης της πληγείσας περιοχής και τη διαπίστωση της έκτασης των ζημιών, ο αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης, διαβιβάζει στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών, φάκελο με τη συγκεντρωτική κατάσταση των επιχειρήσεων και των φορέων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που επλήγησαν και των εκτιμώμενων ζημιών, υπογεγραμμένη από τα μέλη της αρμόδιας επιτροπής κρατικής αρωγής του άρθρου 16, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως καθορίζονται με την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών της παρ. 7.

4. Η Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής επεξεργάζεται και ελέγχει τα στοιχεία του φακέλου της παρ. 3 και υποβάλλει εισήγηση στον Υπουργό Οικονομικών ως προς την επιχορήγηση του άρθρου 4, αφού λάβει τη γνώμη της αρμόδιας για την εναρμόνιση με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων υπηρεσίας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι προϋποθέσεις καταβολής της ενίσχυσης, το ύψος της επιχορήγησης, ο τρόπος καταβολής της και ο τρόπος αφαίρεσης της ενίσχυσης της πρώτης αρωγής ή της προκαταβολής, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με την παροχή της επιχορήγησης κάθε φορά.

6. Μετά από την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών της παρ. 5, η Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής διαβιβάζει τον σχετικό φάκελο στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία προβαίνει στην εκκαθάριση και πληρωμή στους δικαιούχους, αφαιρουμένου του ποσού της προκαταβολής και του ημίσεος (50%) της ενίσχυσης πρώτης αρωγής που έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 6.

7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά των επιχειρήσεων και των φορέων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που διαβιβάζονται από την περιφέρεια στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να εξειδικεύεται περαιτέρω η διαδικασία της επιχορήγησης.

Άρθρο 8

Διαδικασία προκαταβολής επιχορήγησης σε επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς

1. Στην περίπτωση κατά την οποία παρατηρούνται σημαντικές και εκτεταμένες ζημιές σε αριθμό πληγείσων επιχειρήσεων ή σε μέγεθος καταστροφής, ο αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης αποστέλλει αιτιολογημένο

αίτημα προς τη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών για άσκηση από τον Υπουργό Οικονομικών της διακριτικής ευχέρειας του άρθρου 4 περί χορήγησης προκαταβολής έναντι επιχορήγησης.

2. Στην περίπτωση που ο Υπουργός Οικονομικών ασκήσει τη διακριτική ευχέρεια της παρ. 1, μετά από την οριοθέτηση της πληγείσας περιοχής και τη διαπίστωση της έκτασης των ζημιών, η οικεία περιφέρεια διαβιβάζει στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών επιμέρους καταστάσεις των επιχειρήσεων και των μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων που επλήγησαν και των εκτιμώμενων ζημιών, για τις οποίες έχουν ολοκληρωθεί η εκτίμηση και η καταγραφή των ζημιών, υπογεγραμμένες από τα μέλη της αρμόδιας επιτροπής κρατικής αρωγής του άρθρου 16, χωρίς να απαιτείται η συγκέντρωση του συνόλου των δικαιολογητικών για το σύνολο των επιχειρήσεων και των μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων.

3. Η Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής επεξεργάζεται και ελέγχει τα στοιχεία της παρ. 2 και υποβάλλει εισήγηση στον Υπουργό Οικονομικών ως προς την προκαταβολή έναντι επιχορήγησης του άρθρου 4, αφού λάβει τη γνώμη της αρμόδιας για την εναρμόνιση με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων υπηρεσίας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι προϋποθέσεις καταβολής της ενίσχυσης, το ύψος της προκαταβολής της επιχορήγησης, τα απαιτούμενα έγγραφα, ο τρόπος καταβολής της και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την παροχή της προκαταβολής και την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να εξειδικεύεται περαιτέρω η διαδικασία της προκαταβολής έναντι της επιχορήγησης.

5. Μετά από την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών της παρ. 3, η Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής διαβιβάζει τον σχετικό φάκελο με τις καταστάσεις της παρ. 1 και τα σχετικά έγγραφα, χωρίς τα δικαιολογητικά της παρ. 5 του άρθρου 7, στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία προβαίνει στην καταβολή στους δικαιούχους της προκαταβολής, αφαιρουμένου του ημίσεος (50%) της ενίσχυσης πρώτης αρωγής του άρθρου 6 που έχει χορηγηθεί σύμφωνα με το άρθρο 9.

6. Μετά από τη χορήγηση της προκαταβολής, για τη χορήγηση του υπόλοιπου ποσού της επιχορήγησης εφαρμόζονται όσα ορίζονται στις παρ. 3 έως και 7 του άρθρου 7.

7. Εφόσον διαπιστωθεί, στο πλαίσιο του ελέγχου των στοιχείων από τη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής, ότι επιχείρηση ή φορέας έλαβε προκαταβολή

κατά παράβαση του παρόντος, το γνωστοποιεί στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και το ποσό της προκαταβολής που έχει καταβληθεί αναζητείται ως αχρεωστήτως καταβληθέν, εντόκως από τη στιγμή που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου και μέχρι την πραγματική επιστροφή του, με βάση το επιτόκιο ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωσή της σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C 14/02), κατά τα λοιπά εφαρμοζομένου του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90).

Άρθρο 9

Διαδικασία ενίσχυσης πρώτης αρωγής

- 1.** Η ενίσχυση της πρώτης αρωγής του άρθρου 6 δεν δύναται να υπερβαίνει την τελευταία διαθέσιμη τιμή του κατά κεφαλήν ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σε αγοραίες τιμές, όπως υπολογίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 549/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013, για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (L 174), αναγόμενη σε μηνιαία βάση.
- 2.** Για την καταβολή της ενίσχυσης πρώτης αρωγής ο δικαιούχος υποβάλλει αίτηση, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του άρθρου 10, στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία συνιστά και υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75) ως προς το περιεχόμενό της. Ο δικαιούχος δύναται, εναλλακτικά, να υποβάλλει την αίτησή του εγγράφως στον περιφερειακό συντονιστή κρατικής αρωγής του άρθρου 15, ο οποίος τη διαβιβάζει στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας περιφέρειας, προκειμένου να την καταχωρίσει στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του άρθρου 10.
- 3.** Το ήμισυ (50%) της ενίσχυσης πρώτης αρωγής αφαιρείται από το ποσό της προκαταβολής ή της επιχορήγησης του άρθρου 4.
- 4.** Εφόσον διαπιστώνεται ότι η επιχείρηση δεν δικαιούται επιχορήγηση, το ποσό της ενίσχυσης πρώτης αρωγής που έχει καταβληθεί, αναζητείται ως αχρεωστήτως καταβληθέν, εντόκως από τη στιγμή που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου και μέχρι την πραγματική επιστροφή του, με βάση το επιτόκιο ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωσή της σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C 14/02), κατά τα λοιπά εφαρμοζομένου του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

5. Το άθροισμα της επιχορήγησης, προ συμψηφισμών, και του ημίσεος (50%) της ενίσχυσης πρώτης αρωγής που δεν συμψηφίζεται με την επιχορήγηση, δεν δύναται να ξεπερνά το ύψος της εκτιμηθείσας ζημίας. Εφόσον διαπιστώνεται ότι το ως άνω άθροισμα ξεπερνά το ύψος της εκτιμώμενης ζημίας, αναζητείται το ποσό της υπέρβασης ως αχρεωστήτως καταβληθέν, εντόκως από τη στιγμή που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου και μέχρι την πραγματική επιστροφή του, με βάση το επιτόκιο ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωσή της σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C 14/02), κατά τα λοιπά εφαρμοζομένου του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90).

6. Η καταβολή της ενίσχυσης πρώτης αρωγής στους δικαιούχους πραγματοποιείται από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, με μόνη την υποβολή της αίτησης.

7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται το ύψος της ενίσχυσης πρώτης αρωγής κάθε φορά, η καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων, ο τρόπος καταβολής της, και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος και δύναται να εξειδικεύεται περαιτέρω η διαδικασία.

Άρθρο 10

Ηλεκτρονική πλατφόρμα κρατικής αρωγής

1. Οι διαδικασίες κάθε είδους ενίσχυσης για θεομηνίες, συμπεριλαμβανομένων όσων ενισχύσεων θεσπίζονται με τον παρόντα, υλοποιούνται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας κρατικής αρωγής.

2. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα κρατικής αρωγής τηρείται βάση δεδομένων με πληροφορίες για τις κάθε είδους ενισχύσεις που έχουν δοθεί σε φυσικά και νομικά πρόσωπα μετά από θεομηνίες. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστο ανά δικαιούχο:

- α) για τα φυσικά πρόσωπα, το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ), β) για τα νομικά πρόσωπα, την επωνυμία και τον ΑΦΜ και,
- γ) το φυσικό φαινόμενο που προκάλεσε τη ζημία με: γα) την ημερομηνία της εκδήλωσής του, γβ) τις περιοχές στις οποίες αφορά, γγ) την κοινή υπουργική απόφαση της οριοθέτησης των πληγείσων περιοχών, γδ) το ποσό της ασφαλιστικής κάλυψης, γε) το ποσό της ενίσχυσης πρώτης

αρωγής, γστ) το ποσό της προκαταβολής έναντι επιχορήγησης και γζ) το συνολικό ποσό της επιχορήγησης.

3. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα αναπτύσσεται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΓΠΣΔΔ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και φιλοξενείται και λειτουργεί στις υποδομές της ΓΓΠΣΔΔ, η οποία αναλαμβάνει τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την παραγωγική λειτουργία σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής. Η πρόσβαση στην πλατφόρμα πραγματοποιείται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ).

4. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα μπορεί να συνδέεται μέσω διαλειτουργικότητας με υφιστάμενες πλατφόρμες από τις οποίες διατίθενται στοιχεία σχετικά με ενισχύσεις κρατικής αρωγής μετά από θεομηνίες.

5. Οι υπηρεσίες της κεντρικής διοίκησης και των λοιπών φορέων που σχετίζονται με την κρατική αρωγή και παρέχουν κάθε είδους χρηματική ενίσχυση, καθώς και ασφαλιστικές εταιρείες και ασφαλιστικοί σύμβουλοι συνεργάζονται με το Υπουργείο Οικονομικών και παρέχουν κάθε απαραίτητο στοιχείο για τη διασταύρωση των στοιχείων και την τροφοδότηση της βάσης δεδομένων.

6. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται:

- α) η τήρηση, επεξεργασία και λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας κρατικής αρωγής, ο τρόπος καταχώρισης και τήρησης των στοιχείων των δικαιούχων, η πρόσβαση στη βάση δεδομένων, καθώς και η καταχώριση και η τήρηση συμπληρωματικών στοιχείων,
- β) ο χρόνος έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της πλατφόρμας και θέματα σχετικά με τη διασύνδεση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας με άλλα συστήματα και την εξειδίκευση των τεχνικών λεπτομερειών για τη λειτουργία της και κάθε άλλο τεχνικό θέμα,
- γ) ο τρόπος εισόδου στην πλατφόρμα, οι τεχνικές λεπτομέρειες και τα ειδικότερα ζητήματα για την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης πρώτης αρωγής του άρθρου 6 και το περιεχόμενο αυτής,
- δ) ειδικότερα θέματα σχετικά με την τροφοδότηση της πλατφόρμας με κάθε απαραίτητο στοιχείο αναφορικά με τον έλεγχο της ορθότητας και το εύρος κάλυψης τυχόν υφιστάμενου ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

Οι αποφάσεις της παρούσας λαμβάνουν ειδική μέριμνα, ώστε η πλατφόρμα να είναι πλήρως προσβάσιμη για τα άτομα με αναπηρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ

Άρθρο 11

Επιχορήγηση αγροτικών εκμεταλλεύσεων

Για τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις εφαρμόζονται τα άρθρα 7 και 8, με την επιφύλαξη των Κανονισμών του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τον ν. 3877/2010 (Α΄ 160) και του Κανονισμού Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων, σύμφωνα με το ν.δ. 131/1974 (Α΄ 320), για την ασφάλιση της φυτικής παραγωγής και του ζωικού κεφαλαίου. Κατ' εξαίρεση, σε περιπτώσεις περιοχών οι οποίες έχουν οριοθετηθεί μετά από θεομηνία, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ενισχύσεις, οι οποίες χορηγούνται βάσει του Κανονισμού Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων, δύνανται να χορηγούνται βάσει του παρόντος νόμου και να καθορίζεται κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Οι κάτοχοι των αγροτικών εκμεταλλεύσεων έχουν υποχρέωση να υποβάλουν τη δήλωση ενιαίας ενίσχυσης στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου και να έχουν εκπληρώσει την υποχρέωση καταβολής της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς στον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 12

Επιχορήγηση αγροτών

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου παρατηρούνται σημαντικές και εκτεταμένες ζημιές σε αριθμό πληγείσων αγροτικών εκμεταλλεύσεων ή σε μέγεθος καταστροφής, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύναται να παρέχεται επιχορήγηση ποσοστού που δεν ξεπερνά το πενήντα τοις εκατό (50%) της επιχορήγησης που καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 7, σε φυσικά πρόσωπα που δεν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, όπως αυτοί ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, αλλά κατέχουν αγροτικές εκμεταλλεύσεις, τηρουμένων των λοιπών όρων και προϋποθέσεων των άρθρων 4 και 7. Οι κάτοχοι των αγροτικών εκμεταλλεύσεων έχουν υποχρέωση να υποβάλουν τη δήλωση ενιαίας ενίσχυσης στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου και να έχουν εκπληρώσει την υποχρέωση καταβολής της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς στον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ - ΑΡΜΟΔΙΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Άρθρο 13

Κυβερνητική Επιτροπή Κρατικής Αρωγής

Συστήνεται Κυβερνητική Επιτροπή Κρατικής Αρωγής (εφεξής Επιτροπή), σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4622/2019 (Α' 133). Η Επιτροπή αποτελεί τον μηχανισμό που συντονίζει και διασφαλίζει σε εθνικό επίπεδο την υλοποίηση του θεσμικού πλαισίου για την κρατική αρωγή.

Άρθρο 14

Ταμείο Κρατικής Αρωγής

1. Συστήνεται Ταμείο Κρατικής Αρωγής με τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (εφεξής «Ταμείο»). Το Ταμείο εποπτεύεται από τον Υπουργό Οικονομικών, υποστηρίζεται διοικητικά και οικονομικά από το Υπουργείο Οικονομικών και εδρεύει στην Αθήνα. Σκοπός του Ταμείου είναι η χρηματοδότηση προγραμμάτων και δράσεων στήριξης και ενίσχυσης πληγέντων από θεομηνίες, συμπληρωματικά προς τις ενισχύσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό.

2. Οι πόροι του Ταμείου προέρχονται από:

- α) εισφορές ιδιωτών στον Λογαριασμό Κρατικής Αρωγής ο οποίος συστήνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος,
- β) ποσά που έχουν αναζητηθεί ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων και αφορούν σε κάθε είδους ενίσχυση που έχει δοθεί σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα μετά από θεομηνίες, τα οποία και αποδίδονται στο Ταμείο μέσω του κρατικού προϋπολογισμού,
- γ) επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό, το ύψος της οποίας προσδιορίζεται κατ' έτος με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

3. Το Ταμείο διοικείται από εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από:

- α) τον Πρόεδρο, ο οποίος επιλέγεται από τον Υπουργό Οικονομικών, κατόπιν τήρησης της διαδικασίας των άρθρων 20 έως 23 του ν. 4735/2020 (Α' 197),
- β) τον Γενικό Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών,
- γ) τον Γενικό Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών,
- δ) τον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,
- ε) τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη,
- στ) τον Γενικό Γραμματέα Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
- ζ) τον Γενικό Γραμματέα Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης,
- η) τον Γενικό Γραμματέα Εσωτερικών και Οργάνωσης του Υπουργείου Εσωτερικών, και
- θ) ένα (1) πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, το οποίο δι- ακρίνεται για την επιστημονική του κατάρτιση και την επαγγελματική του εμπειρία σε τομείς που έχουν σχέση με την αποστολή και τις αρμοδιότητες του Ταμείου, ως μέλη.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου καταρτίζει ετήσια έκθεση που υποβάλλει στην Προεδρία της Κυβέρνησης, στον Υπουργό Οικονομικών και στον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, στην οποία περιγράφονται τα αποτελέσματα της διαχείρισης και αξιοποίησης των πόρων. Η έκθεση διαβιβάζεται από τον Υπουργό Οικονομικών στον Πρόεδρο της Βουλής.

5. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, κατ' εφαρμογή του άρθρου 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133), καθορίζονται ο Οργανισμός του Ταμείου, ο κανονισμός λειτουργίας του και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, καθορίζονται ο τρόπος διαχείρισης και διάθεσης των πόρων του Ταμείου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα με την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 15

Περιφερειακός συντονιστής κρατικής αρωγής

- 1.** Με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη ορίζεται σε κάθε περιφερειακή ενότητα περιφερειακός συντονιστής κρατικής αρωγής, ο οποίος αποτελεί τον μόνιμο σύνδεσμο της περιφερειακής ενότητας με την Επιτροπή του άρθρου 13.
- 2.** Ο περιφερειακός συντονιστής κρατικής αρωγής είναι στέλεχος των υπηρεσιών της περιφέρειας και υποστηρίζεται στο έργο του από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες της περιφέρειας.
- 3.** Ο περιφερειακός συντονιστής κρατικής αρωγής είναι αρμόδιος για:
  - α) τον συντονισμό της διαδικασίας εκτίμησης και καταγραφής των ζημιών από τις αρμόδιες επιτροπές κρατικής αρωγής του άρθρου 16,
  - β) την πληροφόρηση των πολιτών σχετικά με τα θέματα αρμοδιότητας της περιφέρειας για τη διαδικασία αντιμετώπισης ζημιών από θεομηνία και τη συνδρομή μέχρι τη συγκρότηση των επιτροπών κρατικής αρωγής ως προς τη συγκέντρωση των δικαιολογητικών που απαιτούνται κατά το στάδιο εκτίμησης και καταγραφής των ζημιών και
  - γ) τη μέριμνα για την έκδοση των αποφάσεων συγκρότησης των επιτροπών κρατικής αρωγής, καθώς και τη διεκπεραίωση όλων των διαδικαστικών ενεργειών για την έκδοση των ως άνω αποφάσεων.
- 4.** Ο περιφερειακός συντονιστής κρατικής αρωγής συντάσσει ετήσια έκθεση, την οποία εισηγείται προς συζήτηση στην ειδική συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου για τον απολογισμό πεπραγμένων της περιφερειακής αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 185 του ν. 3852/2010 και κοινοποιεί στην Επιτροπή του άρθρου 13. Ο περιφερειακός συντονιστής κρατικής αρωγής μπορεί να προβαίνει στην υποβολή προτάσεων βελτίωσης της διαδικασίας κρατικής αρωγής μετά από θεομηνία, στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσής του ή με αφορμή σημαντικά προβλήματα που ο ίδιος εντοπίζει. Στην τελευταία περίπτωση, οι ειδικές προτάσεις υποβάλλονται στον περιφερειάρχη και κοινοποιούνται στο περιφερειακό συμβούλιο. Η ετήσια έκθεση και οι ειδικές προτάσεις του περιφερειακού συντονιστή κρατικής αρωγής αναρτώνται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα της περιφέρειας με την επιμέλεια των υπηρεσιών της περιφέρειας.
- 5.** Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου παρατηρούνται σημαντικές και εκτεταμένες ζημιές σε αριθμό πληγείσων επιχειρήσεων και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων ή σε μέγεθος καταστροφής, δύνανται να ορίζονται, με

απόφαση του οικείου δημάρχου, υπεύθυνοι κρατικής αρωγής στους δήμους, που έχουν πληγεί από τη θεομηνία, προς υποστήριξη του έργου του περιφερειακού συντονιστή κρατικής αρωγής. Οι υπεύθυνοι κρατικής αρωγής επικουρούν το έργο του περιφερειακού συντονιστή κρατικής αρωγής.

6. Το έργο του περιφερειακού συντονιστή κρατικής αρωγής εκτελείται υπό τις οδηγίες και τον άμεσο έλεγχο του Αντιπεριφερειάρχη, στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες που απορρέουν από το άρθρο 160 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

Άρθρο 16

Επιτροπές κρατικής αρωγής

1. Μετά από θεομηνία, με απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες που απορρέουν από το άρθρο 160 του ν. 3852/2010 (Α' 87), η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του περιφερειακού συντονιστή κρατικής αρωγής, συστήνονται και συγκροτούνται, αμελλητί, επιτροπές κρατικής αρωγής ανά περιφερειακή ενότητα.

2. Οι επιτροπές κρατικής αρωγής είναι αρμόδιες για την εκτίμηση και καταγραφή των ζημιών από θεομηνία στις επιχειρήσεις και τους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς, με σκοπό την επιχορήγηση ή την προκαταβολή έναντι επιχορήγησης για την αντιμετώπιση των ζημιών, σύμφωνα με το άρθρο 7.

3. Οι επιτροπές κρατικής αρωγής υπογράφουν τις καταστάσεις των επιχειρήσεων και των μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορέων με τις εκτιμώμενες ζημιές.

4. Ως μέλη των επιτροπών κρατικής αρωγής ορίζονται μέλη του μητρώου του άρθρου 17. Τα μέλη επιλέγονται από τον Αντιπεριφερειάρχη με κριτήρια το γνωστικό αντικείμενο και την εμπειρία τους, την εντοπιότητα, καθώς και το είδος των ζημιών.

5. Στις περιπτώσεις ζημιών σε μέσα παραγωγής, όπως στο έγγειο κεφάλαιο και σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις, στις αρμόδιες επιτροπές κρατικής αρωγής συμμετέχουν υποχρεωτικά στελέχη του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο του άρθρου 17.

6. Τα μέλη των επιτροπών κρατικής αρωγής οφείλουν να τηρούν τις αρχές δεοντολογίας και συμπεριφοράς που προβλέπονται στον οδηγό της παρ. 8.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη συγκρότηση,

το έργο και τη λειτουργία των επιτροπών κρατικής αρωγής, καθώς και τον τρόπο καταγραφής και αποτίμησης των ζημιών.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών θεσπίζεται οδηγός αρχών δεοντολογίας και συμπεριφοράς των μελών των επιτροπών κρατικής αρωγής.

Άρθρο 17

Εθνικό μητρώο στελεχών επιτροπών κρατικής αρωγής

1. Συστήνεται εθνικό μητρώο στελεχών επιτροπών κρατικής αρωγής (εφεξής «μητρώο»), στο οποίο εντάσσονται υποψήφιοι για συμμετοχή στις επιτροπές κρατικής αρωγής του άρθρου 16. Το μητρώο τηρείται ηλεκτρονικά από το Υπουργείο Οικονομικών και είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ).

2. Αρμόδια για την κατάρτιση και τήρηση του μητρώου είναι η Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του άρθρου 19, η οποία διασφαλίζει ότι τα στελέχη του μητρώου λαμβάνουν την κατάλληλη κατάρτιση για την απόκτηση υψηλών επαγγελματικών προτύπων σε ζητήματα σχετικά με την καταγραφή και εκτίμηση ζημιών, αντιμετώπιση και αποκατάσταση φυσικών καταστροφών, καθώς και σε θέματα κρατικής αρωγής.

3. Στο μητρώο εγγράφεται υποχρεωτικά το προσωπικό των περιφερειών, το οποίο στελεχώνει τις οργανικές μονάδες, οι οποίες εμπλέκονται σε θέματα σχετικά με την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των φυσικών και άλλων καταστροφών, σύμφωνα με το άρθρο 186 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

4. Στο μητρώο εγγράφονται κατόπιν αίτησης και αξιολόγησής τους:

- α) μόνιμοι και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ του Δημοσίου Τομέα, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.),
- β) μέλη του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.), του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) και του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.),
- γ) στελέχη του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) που ειδικεύονται σε θέματα εκτιμήσεων ζημίας,
- δ) εξειδικευμένοι εμπειρογνώμονες στα πεδία εκτιμήσεων ζημίας κινητών ή ακινήτων στοιχείων ενεργητικού.

5. Δεν εγγράφονται στο μητρώο:

- α) όσοι έχουν καταδικασθεί τελεσίδικα για κακούργημα και σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, απιστία δικηγόρου, δωροδοκία, απιστία σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. ή των Ο.Τ.Α., παράβαση καθήκοντος και οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, καθώς και όσοι έχουν καταδικασθεί τελεσίδικα με περισσότερες τις μίας αποφάσεις για συκοφαντική δυσφήμιση,
- β) όσοι έχουν υποβληθεί είτε σε πλήρη ή μερική στερητική δικαστική συμπαράσταση είτε σε πλήρη ή μερική επικουρική δικαστική συμπαράσταση,
- γ) εκείνοι στους οποίους έχει επιβληθεί τελεσίδικως οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή ανώτερη του προστίμου αποδοχών τεσσάρων (4) μηνών για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα μέχρι τη διαγραφή της ποινής κατά το άρθρο 145 του ν. 3528/2007 (Α' 26).

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται τα προσόντα, η διαδικασία και τα όργανα αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων στελεχών που εγγράφονται στο μητρώο, ο τρόπος κατάρτισης, οργάνωσης, λειτουργίας και τήρησης του μητρώου, ο τρόπος αποβολής μελών από το μητρώο, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος. Με όμοια απόφαση δύναται να επεκτείνονται οι κατηγορίες προσώπων που μπορούν να εγγράφονται στο μητρώο.

Άρθρο 18

Αποζημίωση επιτροπών και κάλυψη δαπανών

1. Εφόσον απαιτηθεί μετακίνηση εκτός περιφερειακής ενότητας μελών των επιτροπών κρατικής αρωγής για την εκτέλεση των καθηκόντων τους προς τους σκοπούς του παρόντος, καταβάλλονται δαπάνες μετακίνησης, κατά την υποπαρ. Δ.9 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94).

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μεγάλης έκτασης ζημιών σε επιχειρήσεις ή μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς από θεομηνία ή γεωγραφικών ιδιοτεροτήτων των περιοχών που επλήγησαν από θεομηνία δύναται, για να επιτευχθεί η έγκαιρη πραγματοποίηση του καταγραφικού και εκτιμητικού έργου, μετά από εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 13, να χορηγείται αποζημίωση στα μέλη των επιτροπών κρατικής αρωγής για το έργο τους, κατά παρέκκλιση του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, καθορίζονται το ύψος, οι όροι, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις καταβολής της αποζημίωσης.

Άρθρο 19

Σύσταση Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής

Συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής, αρμόδια για τα θέματα κρατικής αρωγής σε επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς. Με προεδρικό διάταγμα το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, τροποποιείται ο Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών, προκειμένου να καθοριστούν η οργάνωση και ο τρόπος λειτουργίας της Διεύθυνσης, οι επιχειρησιακοί στόχοι της, οι αρμοδιότητες των τμημάτων και κάθε ειδικότερο θέμα, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

Άρθρο 20

Στελέχωση της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής

- 1.** Συστήνονται είκοσι (20) οργανικές θέσεις στο Υπουργείο Οικονομικών για τη λειτουργία της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών οι οργανικές θέσεις του πρώτου εδαφίου κατανέμονται ανά κατηγορία, εκπαιδευτική βαθμίδα, κλάδο και ειδικότητα και ορίζεται η σχέση εργασίας.
- 2.** Η Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής στελεχώνεται από υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι τοποθετούνται σε αυτή με απόφαση του αρμόδιου κατά το άρθρο 37 του ν. 4622/2019 οργάνου.
- 3.** Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής επιτρέπεται η απόσπαση έως δέκα (10) υπαλλήλων, μόνιμων και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που υπηρετούν σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ανεξάρτητα από τον φορέα στον οποίο ανήκει η οργανική τους θέση.
- 4.** Οι αποσπάσεις της παρ. 3 διενεργούνται με κοινή απόφαση του αρμόδιου οργάνου του φορέα προέλευσης και του αρμόδιου κατά το άρθρο 37 του ν. 4622/2019 οργάνου του Υπουργείου Οικονομικών, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή

σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιακών συμβουλίων του φορέα προέλευσης.

5. Η χρονική διάρκεια των αποσπάσεων της παρ. 3 ορίζεται σε δύο (2) έτη, με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης της απόσπασης για μία φορά κατόπιν αίτησης του υπαλλήλου, σύμφωνης γνώμης του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής και έκδοσης σχετικής απόφασης του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Οικονομικών. Για τη διενέργεια της απόσπασης, το ποσοστό κάλυψης των θέσεων στον φορέα προέλευσης του κλάδου, στον οποίο ανήκει ο υπάλληλος, κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων για τη διαδικασία επιλογής, ανέρχεται σε ποσοστό εξήντα πέντε τουλάχιστον τοις εκατό (65%) επί του συνόλου των οργανικών θέσεων στον οικείο κλάδο, στο οποίο ποσοστό δεν συμπεριλαμβάνονται υπάλληλοι, οι οποίοι απουσιάζουν με μακροχρόνια άδεια, όπως άνευ αποδοχών, υπηρεσιακής εκπαίδευσης ή είναι αποσπασμένοι σε άλλον φορέα. Ο αιτών υπάλληλος επιπλέον, δεν είναι ο μοναδικός που υπηρετεί στον οικείο κλάδο, τόσο κατά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, όσο και κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης απόσπασης.

6. Για το χρονικό διάστημα της απόσπασης της παρ. 3, οι υπάλληλοι διατηρούν το σύνολο των τακτικών αποδοχών της οργανικής τους θέσης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις καταβολής τους και η δαπάνη μισθοδοσίας και επιπλέον αμοιβών βαρύνει το Υπουργείο Οικονομικών. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση.

7. Με απόφαση του αρμόδιου κατά το άρθρο 37 του ν. 4622/2019 οργάνου του Υπουργείου Οικονομικών, διακόπτεται η απόσπαση υπαλλήλου της παρ. 3 πριν από τη λήξη της, για υπηρεσιακούς λόγους ή μετά από αιτιολογημένη αίτηση του υπαλλήλου, κατόπιν συνεκτίμησης των υπηρεσιακών αναγκών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 21

Έλεγχος

1. Η Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής προβαίνει σε έλεγχο ως προς την τήρηση των διαδικασιών και μεθόδων που προβλέπονται στις αποφάσεις των άρθρων 7 και 8 για την επιχορήγηση των επιχειρήσεων και των μη κερδοσκοπικού

χαρακτήρα φορέων και την προκαταβολή έναντι επιχορήγησης, καθώς και ως προς την τήρηση των προβλεπόμενων στον οδηγό αρχών δεοντολογίας και συμπεριφοράς των μελών των επιτροπών κρατικής αρωγής.

2. Ο έλεγχος της παρ. 1 διενεργείται δειγματοληπτικά με βάση τα στοιχεία που τηρούνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα κρατικής αρωγής ή κατόπιν καταγγελίας, αναφοράς ή ενδείξεων για μη τήρηση της νομοθεσίας. Ο έλεγχος δύναται να είναι και επιτόπιος.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος οι υπηρεσίες της περιφέρειας υποχρεούνται να τηρούν για διάστημα πέντε (5) τουλάχιστον ετών το σύνολο των φακέλων και σχετιζόμενων εγγράφων και δικαιολογητικών επιχορήγησης κάθε επιχείρησης. Για τους σκοπούς του παρόντος οι υπηρεσίες της περιφέρειας και τα μέλη των επιτροπών κρατικής αρωγής παρέχουν στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής κάθε σχετική πληροφόρηση ή στοιχείο που τους ζητείται.

4. Για τα αποτελέσματα του ελέγχου ενημερώνεται η Επιτροπή του άρθρου 13.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 22

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι προϋποθέσεις καταβολής της ενίσχυσης, το ύψος της επιχορήγησης, ο τρόπος καταβολής της και ο τρόπος αφαίρεσης της ενίσχυσης πρώτης αρωγής ή της προκαταβολής, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με την παροχή της επιχορήγησης κάθε φορά.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά των επιχειρήσεων και των φορέων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που διαβιβάζονται από την περιφέρεια στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής της παρ. 3 του άρθρου 7 και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 7. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να εξειδικεύεται περαιτέρω η διαδικασία της επιχορήγησης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι προϋποθέσεις καταβολής της ενίσχυσης, το ύψος της προκαταβολής της επιχορήγησης, τα απαιτούμενα έγγραφα, ο τρόπος καταβολής της και κάθε άλλο θέμα σχετικό

με την παροχή της προκαταβολής και την εφαρμογή του άρθρου 8. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να εξειδικεύεται περαιτέρω η διαδικασία της προκαταβολής έναντι της επιχορήγησης.

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται το ύψος της ενίσχυσης πρώτης αρωγής του άρθρου 9, η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων, ο τρόπος καταβολής της και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 9. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να εξειδικεύεται περαιτέρω η διαδικασία της πρώτης αρωγής.

5. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται:

- α) η τήρηση, επεξεργασία και λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας κρατικής αρωγής, ο τρόπος καταχώρισης και τήρησης των στοιχείων των δικαιούχων, η πρόσβαση στη βάση δεδομένων, καθώς και η καταχώριση και η τήρηση συμπληρωματικών στοιχείων,
- β) ο χρόνος έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της πλατφόρμας και θέματα σχετικά με τη διασύνδεση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας με άλλα συστήματα και την εξειδίκευση των τεχνικών λεπτομερειών για τη λειτουργία της και κάθε άλλο τεχνικό θέμα,
- γ) ο τρόπος εισόδου στην πλατφόρμα, οι τεχνικές λεπτομέρειες και τα ειδικότερα ζητήματα για την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης πρώτης αρωγής του άρθρου 6 και το περιεχόμενο αυτής,
- δ) ειδικότερα θέματα σχετικά με την τροφοδότηση της πλατφόρμας με κάθε απαραίτητο στοιχείο αναφορικά με τον έλεγχο της ορθότητας και το εύρος κάλυψης υφιστάμενου ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

Οι αποφάσεις της παρούσας λαμβάνουν ειδική μέριμνα, ώστε η πλατφόρμα να είναι πλήρως προσβάσιμη για τα άτομα με αναπηρία.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών προσδιορίζεται το ύψος της επιχορήγησης του Ταμείου Κρατικής Αρωγής του άρθρου 14, από τον κρατικό προϋπολογισμό κατ' έτος.

7. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, κατ' εφαρμογή του άρθρου 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133), καθορίζονται ο Οργανισμός του Ταμείου Κρατικής Αρωγής, ο κανονισμός λειτουργίας του και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται ο τρόπος διαχείρισης και διάθεσης των πόρων του

Ταμείου Κρατικής Αρωγής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα με την εφαρμογή του άρθρου 14.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη συγκρότηση, το έργο και τη λειτουργία των επιτροπών κρατικής αρωγής του άρθρου 16, καθώς και τον τρόπο καταγραφής και αποτίμησης των ζημιών.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών θεσπίζεται οδηγός αρχών δεοντολογίας και συμπεριφοράς των μελών των επιτροπών κρατικής αρωγής του άρθρου 16.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται τα προσόντα, η διαδικασία και τα όργανα αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων στελεχών που εγγράφονται στο μητρώο του άρθρου 17, ο τρόπος κατάρτισης, οργάνωσης, λειτουργίας και τήρησης του μητρώου, ο τρόπος αποβολής μελών από το μητρώο, καθώς και άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 17. Με όμοια απόφαση δύναται να επεκτείνονται οι κατηγορίες προσώπων που μπορούν να εγγράφονται στο μητρώο.

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται το ύψος, οι όροι, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις καταβολής της αποζημίωσης του άρθρου 18.

13. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, τροποποιείται ο Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών, προκειμένου να καθοριστούν η οργάνωση και ο τρόπος λειτουργίας της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής, οι επιχειρησιακοί στόχοι της, οι αρμοδιότητες των τμημάτων και κάθε ειδικότερο θέμα, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

Άρθρο 23

Καταργούμενες διατάξεις

1. Το άρθρο 36 του ν. 2459/1997 (Α' 17), περί παροχής επιχορηγήσεων για ζημιές από πλημμύρες και λοιπές θεομηνίες, καταργείται.

2. Η υπ' αρ. οικ. 3648/387/30.3.2012 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων για το έργο «Επιχορήγηση επιχειρήσεων που έχουν πληγεί από πλημμύρες και λοιπές θεομηνίες εκτός σεισμών» του άρθρου 36 του ν. 2459 (ΦΕΚ 17/Α'/8-2-1997)» (Β' 985) καταργείται.

Άρθρο 24

Μεταβατικές διατάξεις

1. Εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη λειτουργίας της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών του άρθρου 19, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, διαβιβάζεται σε αυτήν από υπηρεσίες και φορείς το σύνολο των υποθέσεων που εκ- κρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος για επιχορήγηση επιχειρήσεων μετά από θεομηνία, καθώς και για τα λοιπά θέματα αρμοδιότητας της ανωτέρω διεύθυνσης.

2. Μέχρι την πλήρη λειτουργία του Εθνικού Μητρώου στελεχών επιτροπών κρατικής αρωγής, οι επιτροπές κρατικής αρωγής στελεχώνονται με απόφαση του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη από προσωπικό της περιφέρειας, ενώ μέλη μπορούν να είναι και μόνιμοι και Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) υπάλληλοι υπηρεσιών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και μέλη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.), του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) και του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.).

3. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 για την έναρξη λειτουργίας της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής, οι αρμοδιότητες που μνημονεύονται στον παρόντα σχετικά με την επιχορήγηση και την προκαταβολή των άρθρων 4, 7 και 8, ασκούνται από το Γ' Τμήμα της Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

4. Μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του συστήματος της ηλεκτρονικής πλατφόρμας κρατικής αρωγής, όπως αυτή καθορίζεται με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης της περ. β' της παρ. 6 του άρθρου 10, η διαβίβαση των εγγράφων πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και σε φυσική μορφή.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών συστήνο- νται ομάδες έργου αποτελούμενες από υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών, με αντικείμενο την εκτέλεση ενεργειών για την ομαλή και ασφαλή μεταφορά των εκκρεμών υποθέσεων, της σχετικής αλληλογραφίας και του λοιπού αρχείου για την εφαρμογή του άρθρου 36 του ν. 2459/1997 (Α' 17) στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών. Έργο των ομάδων έργου είναι η εκτέλεση ενεργειών για την ομαδοποίηση, ταξινόμηση και καταγραφή των υποθέσεων του προηγούμενου εδαφίου και ενεργειών που εκκρεμούν σε υπηρεσίες των Υπουργείων Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών, κατά περίπτωση και Υποδομών και Μεταφορών και της

εισερχόμενης αλληλογραφίας με αποδέκτες τις υπηρεσίες αυτές, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

6. Οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί από τους Υπουργούς Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υποδομών και Μεταφορών πριν από τη δημοσίευση του παρόντος κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 36 του ν. 2459/1997 παραμένουν σε ισχύ.

7. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στο άρθρο 36 του ν. 2459/1997 νοούνται οι κατά περιεχόμενο αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο 25

Εξαίρεση από την υποχρέωση καταβολής του τέλους επιτηδεύματος για αγρότες και αλιείς παράκτιας αλιείας υπό όρους

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 31 του ν. 3986/2011 (Α' 152) τροποποιείται με την προσθήκη ως φορολογικού έτους και του έτους 2020 και το εδάφιο διαμορφώνεται ως εξής:

«Ειδικά για τα φορολογικά έτη 2019 και 2020 εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής του τέλους επιτηδεύματος οι αγρότες κανονικού καθεστώτος για τους οποίους έχουν παρέλθει τα πρώτα πέντε (5) έτη από την ημερομηνία τήρησης βιβλίων και ένταξής τους στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, καθώς και οι αλιείς της παράκτιας αλιείας, που εκμεταλλεύονται, είτε ατομικά είτε με τη μορφή συμπλοιοκτησίας ή κοινωνίας αστικού δικαίου αλιευτικά σκάφη μέχρι δώδεκα (12) μέτρα, μεταξύ καθέτων.».

Άρθρο 26

Παράταση αναστολής καταβολής στο

**Δημόσιο του ποσοστού 5% επί των νοσηλίων από τις Μονάδες
Χρόνιας Αιμοκάθαρσης -**

Τροποποίηση του άρθρου 30 του ν. 3846/2010

Η παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 3846/2010 (Α' 66) τροποποιείται ως προς την ημερομηνία λήξης της αναστολής εφαρμογής της παρ. 1, από «30.6.2021» σε «31.12.2021» και η παράγραφος διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Για το διάστημα από 1ης.1.2020 έως και 31.12.2021, αναστέλλεται η εφαρμογή της παρ. 1 και τα καταβληθέντα ποσά που αφορούν στο διάστημα της παρούσας δύ- νανται να επιστρέφονται ή να συμψηφίζονται με οφειλές προς το Δημόσιο, σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 376/1954, Α' 90).».

Άρθρο 27

Υπαγωγή φίλτρων και γραμμών αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης σε υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 6% -

Τροποποίηση της παρ. 47 του Κεφαλαίου Α' του Παραρτήματος ΙΙΙ του ν. 2859/2000

Στο τέλος της παρ. 47 του Κεφαλαίου Α' «Αγαθά» του Παραρτήματος ΙΙΙ του ν. 2859/2000 (Α' 248) προστίθενται δύο εδάφια, ως εξής:

«Ειδικά για τα φίλτρα αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. ΕΧ 9018) και τις γραμμές αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμο- διαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. ΕΧ 9018), ο συντελεστής φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%). Ο υπερμειωμένος συντελεστής του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται έως και την 31η Δεκεμβρίου 2021 και μετά την ημερομηνία αυτήν τα είδη αυτά υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13%.».

Άρθρο 28

Προσωρινό μέτρο κρατικής ενίσχυσης επιχειρήσεων με τη μορφή αυξημένης αποζημίωσης ειδικού σκοπού

1. Σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, δύναται να χορηγείται ενίσχυση ως μέτρο στήριξης με τη μορφή «αυξημένης αποζημίωσης ειδικού σκοπού».

2. Η ενίσχυση χορηγείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην C (2020) 1863/19.3.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19» (C 91 I), όπως εκάστοτε ισχύει και κατόπιν έγκρισης σχετικού καθεστώτος ενίσχυσης από την Επιτροπή.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία ενίσχυσης, οι δικαιούχοι, το ύψος της ενίσχυσης, η διαδικασία υποβολής σχετικής αίτησης, ο τρόπος καταβολής, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

4. Η ενίσχυση είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, μη εφαρ- μοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

Άρθρο 29

Μετάθεση χρόνου υποβολής ετήσιων οικονομικών εκθέσεων - Τροποποίηση του ν. 3556/2007

Στην παρ. 10 του άρθρου 4 του ν. 3556/2007 (Α' 91) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Από την 1η Ιανουαρίου 2020, οι ετήσιες οικονομικές εκθέσεις συντάσσονται σε ενιαίο ηλεκτρονικό μορφότυπο για την υποβολή εκθέσεων, υπό την προϋπόθεση ότι η Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών - ΕΑΚΑΑ) που ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου θα έχει προβεί σε ανάλυση κόστους και οφέλους. Στο πλαίσιο των στο- χευμένων μέτρων ανάκαμψης από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, δίνεται στους εκδότες η δυνατότητα συμμόρφωσης με την ως άνω υποχρέωση από την 1η Ιανουαρίου 2021.».

Άρθρο 30

Παράταση προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων και ρυθμίσεις καταβολής του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων φορολογικού έτους

2020 - Προσθήκη παρ. 64 στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται παρ. 64 ως εξής:

«64. Οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2020 των νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων του άρθρου 45, των οποίων το φορολογικό έτος λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2020, υποβάλλονται εμπρόθεσμα μέχρι την 27η Αυγούστου 2021.

Η καταβολή του φόρου για τις δηλώσεις του προηγούμενου εδαφίου πραγματοποιείται σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες οι δύο πρώτες δόσεις καταβάλλονται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Αυγούστου 2021 και η καθεμία από τις επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των έξι (6) επόμενων μηνών.».

Άρθρο 31

Παράταση προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων και ρυθμίσεις καταβολής του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2020 - Προσθήκη παρ. 65 στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013, προστίθεται παρ. 65 ως εξής:

«65. Οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2020, υποβάλλονται εμπρόθεσμα μέχρι την 27η Αυγούστου 2021. Η καταβολή του φόρου για τις δηλώσεις του προηγούμενου εδαφίου πραγματοποιείται σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις από τις οποίες οι δύο πρώτες δόσεις καταβάλλονται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Αυγούστου 2021 και η καθεμία από τις επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των έξι (6) επόμενων μηνών. Η καταβολή του φόρου που προσδιορίζεται από δηλώσεις φορολογούμενων που συμμετέχουν σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, που τηρούν απλογραφικά βιβλία, γίνεται σε έξι (6) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Σεπτεμβρίου 2021 και η καθεμία

από τις επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των πέντε (5) επόμενων μηνών. Εφόσον η δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων υποβληθεί μέχρι την 28η.7.2021 και ο προ- κύπτων οφειλόμενος φόρος καταβληθεί εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουλίου 2021, παρέχεται στο συνολικό ποσό του φόρου και των λοιπών συμβεβαιούμενων με αυτόν οφειλών έκπτωση τρία τοις εκατό (3%).».

Άρθρο 32

Ρυθμίσεις για τα ανείσπρακτα εισοδήματα από την εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, φορολογικού έτους 2020 - Προσθήκη παρ. 66 στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται παρ. 66 ως εξής:

«66. Ειδικά για το φορολογικό έτος 2020, πέραν των οριζόμενων στην παρ. 4 του άρθρου 39, τα εισοδήματα από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, τα οποία δεν έχουν εισπραχθεί από τον δικαιούχο, δεν συνυπολογίζονται στο συνολικό εισόδημά του και στην περίπτωση που μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων έχει κοινοποιηθεί στον μισθωτή εξώδικη καταγγελία της μίσθωσης, λόγω μη καταβολής του μισθώματος ή εξώδικη όχληση για την καταβολή των οφειλόμενων μισθωμάτων.

Εάν έχει κοινοποιηθεί οποιοδήποτε εξώδικο του πρώτου εδαφίου, ο φορολογούμενος οφείλει, μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2021, να προσκομίσει διαταγή πληρωμής ή διαταγή απόδοσης χρήσης μίσθιου ή δικαστική απόφαση αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων ή αντίγραφο της αγωγής αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων, προκειμένου να μην φορολογηθούν τα εισοδήματα αυτά στο φορολογικό έτος 2020. Σε περίπτωση που προσκομιστούν τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο, τα εν λόγω εισοδήματα φορολογούνται στο έτος και κατά το ποσό που αποδεδειγμένα εισπράχθηκαν, κατά παρέκκλιση του άρθρου 8. Στην περίπτωση που τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο δεν προσκομιστούν εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, ο φορολογούμενος οφείλει να δηλώσει τα μισθώματα αυτά με την υποβολή τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2020, η οποία υποβάλλεται χωρίς τόκους και πρόστιμα μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022.

Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δύναται να ορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.».

Άρθρο 33

Παράταση της προθεσμίας επιλογής της υποβολής χωριστών δηλώσεων των συζύγων - Προσθήκη παρ. 67 στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται παρ. 67 ως εξής:

«67. Εξαιρετικά, για τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2020, ως προθεσμία υποβολής της ανέγκλητης δήλωσης της περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 67 ορίζεται η 6η Μαΐου 2021.».

Άρθρο 34

Ειδική ρύθμιση για το έτος 2021 ως προς την προθεσμία υποβολής αίτησης και την προθεσμία έκδοσης απόφασης για την εναλλακτική φορολόγηση εισοδήματος φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα κατά τα άρθρα 5Α και 5Β του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος - Προσθήκη παρ. 68 στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται παρ. 68, ως εξής:

«68. Ειδικά για τις αιτήσεις υπαγωγής στον εναλλακτικό τρόπο φορολόγησης εισοδήματος που προκύπτει στην αλλοδαπή, οι οποίες θα υποβληθούν εντός του έτους 2021, κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 5Α και της παρ. 3 του άρθρου 5Β, ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης ορίζεται η 31η.5.2021. Η Φορολογική Διοίκηση εξετάζει την αίτηση και εκδίδει απόφαση επί αυτής, το αργότερο μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουνίου του ίδιου έτους.».

Άρθρο 35

Ειδική ρύθμιση για το έτος 2021 ως προς την προθεσμία υποβολής αίτησης και την προθεσμία έκδοσης απόφασης για τον ειδικό τρόπο φορολόγησης φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα κατά το άρθρο 5Γ του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος κατά το άρθρο 5Γ του ν. 4172/2013 - Προσθήκη παρ. 69 στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 (Α' 167), προστίθεται παρ. 69, ως εξής:

«69. Ειδικά για τις αιτήσεις υπαγωγής στον ειδικό τρόπο φορολόγησης εισοδήματος από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα που προκύπτει στην ημεδαπή, φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα, οι οποίες θα υποβληθούν εντός του έτους 2021 και αφορούν σε ανάληψη υπηρεσίας ή έναρξη εργασιών ατομικής επιχείρησης που έλαβε χώρα μέχρι τις 31 Ιουλίου του έτους αυτού, κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 5Γ, ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης ορίζεται η 30ή Σεπτεμβρίου 2021. Η Φορολογική Διοίκηση εξετάζει την αίτηση και εκδίδει απόφαση επί της αίτησης, το αργότερο μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 2021.».

Άρθρο 36

Ειδική ρύθμιση για το φορολογικό έτος 2020 ως προς τον εναλλακτικό τρόπο υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας - Προσθήκη παρ. 70 στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013

Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται παρ. 70 ως εξής:

«70. α. Ειδικά για το φορολογικό έτος 2020, για τα φυσικά πρόσωπα:

(i) τα οποία ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα η οποία βάσει κανονιστικών πράξεων της διοίκησης, εντός του 2020 χαρακτηρίστηκε ως πληττόμενη, λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 ή ανεστάλη η λειτουργία της, ανεξαρτήτως χρονικού διαστήματος αναστολής,

(ii) των οποίων η σύμβαση εργασίας ανεστάλη για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του έτους 2020 λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, σύμφωνα με το άρθρο δέκατο τρίτο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), το άρθρο 11 της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83) και το άρθρο 68 του ν. 4756/2020 (Α' 235),

(iii) των οποίων η σύμβαση ναυτολόγησης ανεστάλη κατά τη διάρκεια οποιουδήποτε διαστήματος εντός του 2020 με βάση το άρθρο εξηκοστό τρίτο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την από 1.5.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4690/2020 (Α' 104),

(iv) τα οποία εντάχθηκαν στον μηχανισμό ενίσχυσης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» ανεξαρτήτως χρονικού διαστήματος εντός του 2020, σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 4690/2020 και το άρθρο 123 του ν. 4714/2020 (Α' 148), (v) τα οποία είναι ιδιοκτήτες ακινήτων, που έλαβαν μειωμένο μίσθωμα εντός του 2020, για το οποίο έχει υποβληθεί έστω και μία εγκεκριμένη δήλωση COVID-19, κατόπιν σχετικής επεξεργασίας από την ΑΑΔΕ, σύμφωνα με το άρθρο δεύτερο της από 20.3.2020 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020, όπως διαμορφώθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4753/2020 (Α' 227) και την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4690/2020 (Α' 104), όπως ισχύουν μετά και την τροποποίησή τους με το άρθρο 54 του ν. 4758/2020 (Α' 242), όταν προκύπτει διαφορά μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος κατά την παρ. 1 του άρθρου 30, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 31, εφόσον σωρευτικά:

(αα) τουλάχιστον σε ένα από τα δύο (2) προηγούμενα φορολογικά έτη δεν έτυχε εφαρμογής ο εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας σύμφωνα με τα άρθρα 30, 31, 32, 33, 34,

(ββ) δεν υπήρξε αύξηση των αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών του άρθρου 31 του φορολογικού έτους 2020 σε σχέση με το φορολογικό έτος 2019 και

(γγ) σε περίπτωση δαπάνης απόκτησης περιουσιακών στοιχείων του άρθρου 32, η εν λόγω δαπάνη δικαιολογείται από τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 4172/2013.

β. Μη θιγομένου του άρθρου 32, αν το εισόδημα των φορολογούμενων της περ. α' και για τα δυο προηγούμενα φορολογικά έτη, προσδιορίστηκε κατόπιν εφαρμογής του εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας, σύμφωνα με τα άρθρα 30, 31, 32, 33, 34 και για το φορολογικό έτος 2020 προκύπτει προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων, ως δαπάνη του άρθρου 31 για το φορολογικό έτος 2020, λαμβάνεται υπόψη το μικρότερο ποσό αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών του άρθρου 31 μεταξύ των φορολογικών ετών 2018, 2019 και 2020, εφόσον δεν υπήρξε αύξηση των αντικειμενικών δαπανών και υπηρεσιών του άρθρου 31 του φορολογικού έτους 2020 σε σχέση με το φορολογικό έτος 2019.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται ο χρόνος κατά τον οποίο λαμβάνονται υπόψη οι εγκεκριμένες δηλώσεις COVID-19, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.».

Άρθρο 37

Απαιτούμενο ποσό δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής - Τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 15 και προσθήκη παρ. 71 στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013

1. Στην παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται περ. γ1, ως εξής:

«γ1) Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου δεν υπολογίζονται στο πραγματικό εισόδημα από μισθωτή εργασία, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα, τα παρακάτω εισοδήματα με έκτακτο χαρακτήρα:

i) Τα εισοδήματα των παρ. 3 και 4.

ii) Το επίδομα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων, καθώς και το επίδομα αναζήτησης εργασίας στο πλαίσιο δράσεων συμβουλευτικής (παρ. 5 του άρθρου 64 του ν. 4756/2020 [Α'235]).

iii) Η αγροτική επιδότηση πρόωρης συνταξιοδότησης. iv) Η είσπραξη ασφαλιστικής αποζημίωσης ή οικονομικής ενίσχυσης, λόγω διάλυσης αλιευτικού σκάφους.

v) Έκτακτες αποζημιώσεις, αμοιβές, επιχορηγήσεις και οικονομικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο αντιμετώπισης των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και αποτελούν εισόδημα.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται για τα εισοδήματα που αποκτώνται και για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1ης.1.2020 και μετά.

3. Στο άρθρο 72 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται νέα παρ. 71 ως εξής:

«71. α. Ειδικά για το φορολογικό έτος 2020, κατά παρέκκλιση της περ. β' της παρ. 6 του άρθρου 15, εφαρμόζονται τα εξής:

Το απαιτούμενο ποσό δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής ορίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του πραγματικού εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία - συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα και μέχρι είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ δαπανών. Στον υπολογισμό του πραγματικού εισοδήματος δεν περιλαμβάνονται το ποσό της εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α και το ποσό της διατροφής που δίδεται στον/στην διαζευγμένο/-η σύζυγο ή σε μέρος συμφώνου συμβίωσης ή εξαρτώμενο τέκνο, εφόσον καταβάλλεται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.

Στην περίπτωση που το δηλωθέν ποσό δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής υπολείπεται του απαιτού- μενου ποσού δαπανών, ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή της κλίμακας της παρ. 1 προσαυξάνεται σύμφωνα με τις ακόλουθες περιπτώσεις:

(i) Σε περίπτωση που το δηλωθέν ποσό με ηλεκτρονικές συναλλαγές είναι υψηλότερο του 20% του πραγματικού εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα, ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή της κλίμακας της παρ. 1 προσαυξάνεται κατά το ποσό που προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου και του δηλωθέντος ποσού δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή έντεκα τοις εκατό (11%).

(ii) Σε περίπτωση που το δηλωθέν ποσό με ηλεκτρονικές συναλλαγές υπολείπεται του 20% του πραγματικού εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα, ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή της κλίμακας της παρ. 1 προσαυξάνεται κατά το ποσό που προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του είκοσι τοις εκατό (20%) του πραγματικού εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα και του δηλωθέντος ποσού δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή είκοσι δύο τοις εκατό (22%) και, επιπροσθέτως, κατά το ποσό που προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου ποσού δαπανών και του είκοσι τοις εκατό (20%) του πραγματικού εισοδήματος που προέρχεται από

μισθωτή εργασία, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή έντεκα τοις εκατό (11%). Σε κάθε περίπτωση, η προσαύξηση του φόρου δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου και του δηλωθέντος ποσού δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή είκοσι δύο τοις εκατό (22%).

Ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή της κλίμακας της παρ. 1 παραμένει αμετάβλητος και δεν προσαυξάνεται για τις ακόλουθες περιπτώσεις:

i) Για τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία, σύμφωνα με τις κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν για τον προσδιορισμό των πληττόμενων επιχειρήσεων από την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, θεωρήθηκε ως πληττόμενη για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του έτους 2020.

ii) Για τα φυσικά πρόσωπα των οποίων η σύμβαση εργασίας ανεστάλη για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του έτους 2020 λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, σύμφωνα με το άρθρο δέκατο τρίτο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), το άρθρο 11 της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83) και το άρθρο 68 του ν. 4756/2020 (Α' 235).

iii) Για τα φυσικά πρόσωπα των οποίων η σύμβαση ναυτολόγησης ανεστάλη κατά τη διάρκεια οποιουδήποτε διαστήματος εντός του 2020 με βάση το άρθρο εξηκοστό τρίτο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την από 1.5.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4690/2020 (Α' 104).

iv) Για τα φυσικά πρόσωπα τα οποία εντάχθηκαν στον μηχανισμό ενίσχυσης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» ανεξαρτήτως χρονικού διαστήματος εντός του 2020, σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 4690/2020 και το άρθρο 123 του ν. 4714/2020 (Α' 148), όπως τα πρόσωπα αυτά θα αποσταλούν στη Φορολογική Διοίκηση από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

v) Για τα φυσικά πρόσωπα τα οποία είναι ιδιοκτήτες ακινήτων, που έλαβαν μειωμένο μίσθωμα εντός του 2020, για το οποίο έχει υποβληθεί έστω και μία

εγκεκριμένη δήλωση COVID-19, κατόπιν σχετικής επεξεργασίας από την ΑΑΔΕ, σύμφωνα με το άρθρο δεύτερο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020, όπως διαμορφώθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4753/2020 (Α' 227) και την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4690/2020 (Α' 104), όπως ισχύουν μετά και την τροποποίησή τους με το άρθρο 54 του ν. 4758/2020 (Α' 242).

vi) Για φορολογούμενους που είχαν συμπληρώσει το εξηκοστό (60ό) έτος της ηλικίας τους στις 31 Δεκεμβρίου 2019.».

β. Τα οριζόμενα στην περ. α' εφαρμόζονται αναλόγως για τα εισοδήματα από ακίνητη περιουσία που φορολογούνται σύμφωνα με την κλίμακα της παρ. 4 του άρθρου 40.».

Άρθρο 38

Παράταση προθεσμίας καταβολής βεβαιωμένων οφειλών, δόσεων ρυθμίσεων και διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής και αναστολή πληρωμής βεβαιωμένων και ληξιπρόθεσμων οφειλών υπό όρους

1. Οι προθεσμίες καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στις ΔΟΥ/Ελεγκτικά Κέντρα και δόσεων ρυθμίσεων και διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής για τις οποίες χορηγήθηκε παράταση καταβολής με τις αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που εκδόθηκαν από 1ης.1.2020 έως και τη δημοσίευση του παρόντος, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 8 του ν. 1284/1982 (Α' 114), παρατείνονται μέχρι και τις 31.12.2021.

2. Η πληρωμή των βεβαιωμένων και ληξιπρόθεσμων οφειλών των φυσικών και νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών που εκδόθηκαν από 1ης.1.2020 έως και τη δημοσίευση του παρόντος, κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 5 του πέμπτου άρθρου του ν. 2275/1994 (Α' 238), αναστέλλεται μέχρι και τις 31.12.2021.

3. Ποσά που έχουν ήδη εισπραχθεί έναντι των οφειλών των παρ. 1 και 2 δεν επιστρέφονται. Ρυθμίσεις τμηματικής καταβολής φυσικών και νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των αποφάσεων των παρ. 1 και 2 και απωλέσθηκαν στο χρονικό διάστημα από τη λήξη της παράτασης και αναστολής έως και τη δημοσίευση του παρόντος, δεν αναβιώνουν.

Άρθρο 39

Παράταση υποβολής αίτησης για την άρση της ευθύνης και των μέτρων σε βάρος των αλληλεγγύως ευθυνόμενων διοικούντων νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες για φορολογικές οφειλές - Τροποποίηση των παρ. 28 και 29 του άρθρου 66 του ν. 4646/2019

Οι παρ. 28 και 29 του άρθρου 66 του ν. 4646/2019 (Α' 201) τροποποιούνται ως προς την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, από «31 Δεκεμβρίου 2020» σε «30 Ιουνίου 2021» και οι παράγραφοι διαμορφώνονται ως εξής: «28. Οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013, όπως αντικαθίστανται με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 33 του παρόντος, ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και εφαρμόζονται για μέτρα της παρ. 5 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013, που κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, έχουν ληφθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013, όπως οι παράγραφοι αυτές ίσχυαν πριν την τροποποίησή τους, αίρονται ή περιορίζονται, ανά περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 33 του παρόντος.

Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, υποβάλλεται αίτηση στην αρχή που προέβη στις σχετικές ενέργειες λήψης των μέτρων έως τις 30 Ιουνίου 2021.

Ποσά που έχουν χρησιμοποιηθεί για την ικανοποίηση απαιτήσεων της Φορολογικής Διοίκησης κατά την παρ. 7 του άρθρου 46 του ν. 4174/2013 δεν επιστρέφονται. Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί και για εκκρεμείς υποθέσεις οφειλών κατά την έννοια του άρθρου 72 παρ. 50 του ν. 4174/2013, όπως ισχύει.

29. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 50 του ν. 4174/2013, όπως αντικαθίστανται με τις διατάξεις του άρθρου 34 του παρόντος, ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος και εφαρμόζονται και για οφειλές, οι οποίες έχουν βεβαιωθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος σε βάρος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων για τις οποίες ευθύνονται αλληλεγγύως και προσωπικά τα φυσικά πρόσωπα κατ' εφαρμογή του άρθρου 50 παρ. 1 και 2, όπως ίσχυε πριν την τροποποίησή του με τις διατάξεις του άρθρου 34 του παρόντος, του άρθρου 115 του ν. 2238/1994 (Α' 151), της παρ. 7 του άρθρου 22 του ν. 2648/1998 (Α' 238), της περ. β' του άρθρου 55 του ν. 2859/2000 (Α' 248),

καθώς και κάθε άλλης διάταξης με την οποία θεσπίζεται αλληλέγγυα ευθύνη για οφειλές για τις οποίες εφαρμόζεται ο Κώδικας. Οι οφειλές αυτές παύουν να βαραίνουν τα αλληλεγγύως ευθυνόμενα πρόσωπα, εφόσον τα τελευταία δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις, που τίθενται με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 50 του ν. 4174/2013, όπως αντικαθίστανται με τις διατάξεις του άρθρου 34 του παρόντος για τη θεμελίωση της αλληλέγγυας ευθύνης και αίρονται τα σε βάρος τους ληφθέντα μέτρα. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, υποβάλλεται αίτηση στην Υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης που είναι αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης των οφειλών μέχρι τις 30 Ιουνίου 2021. Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί και για εκκρεμείς υποθέσεις οφειλών κατά την έννοια της παρ. 50 του άρθρου 72 του ν. 4174/2013, όπως ισχύει, καθώς και για εκκρεμείς υποθέσεις οφειλών ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων μετά από άσκηση ανακοπής.

Η Φορολογική Διοίκηση εκδίδει αιτιολογημένη πράξη, με την οποία αποδέχεται ή απορρίπτει την αίτηση. Κατά της τυχόν απορριπτικής απόφασης ή της σιωπηρής απόρριψης της αίτησης μπορεί να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 63 του ν. 4174/2013. Ποσά που έχουν εισπραχθεί από τα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 4174/2013 δεν επιστρέφονται.».

Άρθρο 40

Επιτροπή Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών - Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 4714/2020

Στο άρθρο 16 του ν. 4714/2020 (Α' 148) αντικαθίστανται η περ. ε) της παρ. 4, η παρ. 7, η παρ. 8, στην παρ. 11 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, προστίθεται παρ. 12 και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας, Επιτροπή Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών. Έργο της Επιτροπής είναι η εξώδικη επίλυση των εκκρεμών ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων φορολογικών διαφορών. Έδρα της Επιτροπής ορίζεται η Αθήνα και Παράρτημα της Επιτροπής λειτουργεί στη Θεσσαλονίκη. Η Επιτροπή λειτουργεί σε τριμελή Τμήματα, ο συνολικός αριθμός των οποίων δεν μπορεί να υπερβεί τα δέκα (10). Τα Τμήματα της Επιτροπής, τα οποία λειτουργούν στην Αθήνα είναι αρμόδια για τις υποθέσεις, οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, των Διοικητικών Εφετείων Αθήνας, Πειραιά, Πατρών, Τρίπολης και Χανίων και των Διοικητικών Πρωτοδικείων που εδρεύουν στις

Περιφέρειες αυτών. Τα Τμήματα της Επιτροπής, τα οποία λειτουργούν στην Θεσσαλονίκη είναι αρμόδια για τις υποθέσεις, οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον των Διοικητικών Εφετείων Θεσσαλονίκης, Λάρισας, Ιωαννίνων και Κομοτηνής και των Διοικητικών Πρωτοδικείων που εδρεύουν στις Περιφέρειες αυτών. Πρόεδρος εκάστου Τμήματος ορίζεται πρώην δικαστικός λειτουργός των Διοικητικών Δικαστηρίων με βαθμό τουλάχιστον Προέδρου Εφετών.

Μέλη εκάστου Τμήματος ορίζονται ένας πρώην δικαστικός λειτουργός των Διοικητικών Δικαστηρίων με βαθμό τουλάχιστον Εφέτη και ένα μέλος του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Στα Τμήματα εισηγούνται χωρίς δικαίωμα ψήφου εφοριακοί υπάλληλοι. Της Επιτροπής προΐσταται Γενικός Προϊστάμενος. Ως Γενικός Προϊστάμενος ορίζεται πρώην μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας ή πρώην δικαστικός λειτουργός των διοικητικών δικαστηρίων με βαθμό τουλάχιστον Προέδρου Εφετών. Ο Γενικός Προϊστάμενος επιβλέπει και συντονίζει τις εργασίες των Τμημάτων της Επιτροπής χωρίς να συμμετέχει σε αυτές και κατανέμει στα Τμήματα τις ασκηθείσες αιτήσεις. Σε περίπτωση απουσίας, κωλύματος ή έλλειψης του Γενικού Προϊσταμένου αυτός αναπληρώνεται από τον Πρόεδρο Τμήματος που ορίζεται με την απόφαση της παρ. 2. Σε περίπτωση απουσίας, κωλύματος ή έλλειψης Προέδρου ή μέλους Τμήματος, αυτός ή αυτό αναπληρώνεται από Πρόεδρο ή μέλος άλλου Τμήματος αντίστοιχα με πράξη του Γενικού Προϊσταμένου.

2. Ο Γενικός Προϊστάμενος και ο αναπληρωτής αυτού Πρόεδρος Τμήματος, τα τακτικά μέλη, οι εισηγητές εφοριακοί υπάλληλοι και οι Γραμματείς της Επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Τα μέλη της Επιτροπής που είναι πρώην δικαστικοί λειτουργοί, ορίζονται μετά από πρόταση του Γενικού Επιτρόπου των Διοικητικών Δικαστηρίων. Τα μέλη της Επιτροπής που είναι μέλη του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ορίζονται μετά από πρόταση του Προέδρου αυτού.

3. Ο διάδικος φορολογούμενος σε εκκρεμείς ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων διαφορές από πράξη επιβολής φόρου ή προστίμων κατά τη φορολογική νομοθεσία μπορεί να υποβάλει αίτηση ενώπιον της Επιτροπής της παρ. 1 με αίτημα την εξώδικη επίλυση της διαφοράς. Η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Το αίτημα μπορεί να αφορά μόνο σε υποθέσεις που εκκρεμούν και δεν έχουν συζητηθεί, ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων έως τις 30 Οκτωβρίου 2020. Αίτημα μπορεί να υποβληθεί και για εκκρεμείς έως τις 30 Οκτωβρίου 2020 ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών φορολογικές διαφορές από

πράξεις επιβολής φόρου ή προστίμων, εφόσον αυτές καταστούν εκκρεμείς, κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου, ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων έως τις 30 Δεκεμβρίου 2020.

4. Με την αίτηση εξώδικης επίλυσης μπορεί να προβληθούν παραδεκτά οι κάτωθι περιοριστικά αναφερό-μενοι ισχυρισμοί:

α) Παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου να επιβάλει τον επίδικο φόρο ή πρόστιμο λόγω παρόδου του χρόνου εντός του οποίου η Φορολογική Διοίκηση είχε δικαίωμα προς καταλογισμό αυτών.

β) Παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου να επιβάλει τον επίδικο φόρο ή πρόστιμο λόγω λήψης φορολογικού πιστοποιητικού χωρίς επιφύλαξη.

γ) Εσφαλμένο καταλογισμό του φόρου ή προστίμου λόγω πρόδηλης έλλειψης φορολογικής υποχρέωσης ή αριθμητικού σφάλματος.

δ) Αναδρομική εφαρμογή της ευμενέστερης φορολογικής κύρωσης σύμφωνα με όσα έχουν γίνει δεκτά από τη νομολογία του ΣτΕ.

ε) Μείωση του πρόσθετου φόρου, του τόκου, των προσαυξήσεων και των προστίμων γενικώς, δυνάμει της παρ. 8.

Οι ισχυρισμοί των περ. α) έως δ) πρέπει να περιλαμβάνονται στα κατατεθέντα για τη διαφορά δικόγραφα, τα οποία προσκομίζονται με επιμέλεια του φορολογου-μένου. Το αίτημα εξώδικης επίλυσης είναι απαράδεκτο όταν το εκκρεμές ένδικο βοήθημα ή μέσο, ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, είναι, κατά την κρίση της επιτροπής, εκπρόθεσμο.

5. Η αίτηση υποχρεωτικά υπογράφεται από δικηγόρο και αναφέρει το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, αριθμό φορολογικού μητρώου, την ηλεκτρονική διεύθυνση και την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας του φορολογουμέ-νου, του νόμιμου αντιπροσώπου του, αν υποβάλλεται δε από νομικό πρόσωπο, ένωση προσώπων ή ομάδα παρουσίας, την επωνυμία και την έδρα τους, τον αριθμό φορολογικού μητρώου, καθώς και το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, αριθμό φορολογικού μητρώου, ηλεκτρονική διεύθυνση και την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας και του χώρου εργασίας του εκπροσώπου τους.

6. Η εξέταση των αιτήσεων εξώδικης επίλυσης ολοκληρώνεται το αργότερο έως τις 28 Μαΐου 2021 και τα πρακτικά εξώδικης επίλυσης εκδίδονται έως τις 31 Ιουλίου 2021, ημερομηνία, κατά την οποία λήγει η θητεία του Γενικού

Προϊσταμένου, των μελών των Επιτροπών και των Γραμματέων. Αιτήσεις που δεν εξετάστηκαν μέχρι τις 28 Μαΐου 2021, θεωρείται ότι απορρίφθηκαν σιωπηρά και επανεισάγονται με επιμέλεια της Γραμματείας των Επιτροπών στο αρμόδιο Δικαστήριο χωρίς τη σύνταξη πρακτικού. Για όσο διάστημα η υπόθεση εκκρεμεί ενώπιον των Επιτροπών, η δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του αρμοδίου τακτικού διοικητικού δικαστηρίου αναστέλλεται. Η αναστολή δεν καταλαμβάνει την προσωρινή δικαστική προστασία.

7. Η Επιτροπή ελέγχει τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς με βάση τη νομολογία και την πάγια πρακτική της Φορολογικής Διοίκησης. Μπορεί να προτείνει την εν όλω ή εν μέρει αποδοχή ή την απόρριψη του αιτήματος, υποβάλλει δε, σε κάθε περίπτωση, συγκεκριμένη πρόταση στον αιτούντα, στην οποία αναγράφονται τα ποσά του κύριου φόρου, των πρόσθετων φόρων, των τόκων, των προσαυξήσεων και των προστίμων. Για την καταβολή του ποσού του συμβιβασμού που εμπεριέχεται στην ανωτέρω πρόταση εφαρμόζεται η παρ. 8. Η πρόταση της Επιτροπής περιέχει επαρκή αιτιολογία και κοινοποιείται στον αιτούντα από τη γραμματεία της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4174/2013 (Α' 170). Εάν ο αιτών αποδεχθεί την πρόταση της Επιτροπής εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση αυτής, συντάσσεται σχετικό πρακτικό εξώδικης επίλυσης, το οποίο δημοσιεύεται στον ιστότοπο του Υπουργείου Οικονομικών, τηρουμένων των διατάξεων περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Η αποδοχή επιβεβαιώνεται με την υπογραφή της πρότασης από τον αιτούντα. Ο αιτών κατά το χρονικό σημείο της υπογραφής της πρότασης, επιλέγει και τον επιθυμητό αριθμό δόσεων. Ο αριθμός των δόσεων είναι ίδιος, τόσο για την καταβολή του κύριου φόρου όσο και για την καταβολή των πρόσθετων φόρων, τόκων, προσαυξήσεων και προστίμων. Το πρακτικό εξώδικης επίλυσης είναι εκτελεστός τίτλος κατά την έννοια του άρθρου 45 του ν. 4174/2013 (Α' 170) και το αναγραφόμενο σε αυτό ποσό βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο, ενώ η αρχική βεβαίωση διαγράφεται. Η διαγραφή της αρχικής βεβαίωσης συνεπάγεται την αναστολή της προθεσμίας παραγραφής του αρχικού τίτλου βεβαίωσης έως την ολοσχερή εξόφληση της οφειλής που προκύπτει από το πρακτικό. Το ως άνω πρακτικό που κοινοποιείται στον αιτούντα από τη γραμματεία της Επιτροπής, επιλύει αμετάκλητα την εκκρεμή διαφορά και δεν προσβάλλεται με κανένα ένδικο βοήθημα ή μέσο, εφόσον επί του συνολικού ποσού που προκύπτει για τον φορολογούμενο, καταβληθεί ποσοστό τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%) του κύριου φόρου που οφείλεται ή ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) σε περίπτωση αυτοτελών προστίμων, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίησή του και χωρήσει

νομίμως η εξόφληση του συνόλου αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8. Ποσά που έχουν καταβληθεί έναντι του κύριου φόρου ή του αυτοτελούς προστίμου συνυπολογίζονται κατά τον προσδιορισμό του ποσοστού του τριάντα τοις εκατό (30%) ή του ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αντίστοιχα. Αν δεν τηρηθούν οι όροι των προηγούμενων εδαφίων, καθώς και εάν δεν καταβληθούν δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις ή καθυστερήσει η καταβολή των δύο (2) τελευταίων δόσεων για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα, ο συμβιβασμός ανατρέπεται αναδρομικά, θεωρείται ότι δεν επήλθε ποτέ και καταβληθέντα ποσά θεωρούνται ότι καταβλήθηκαν έναντι της οφειλής του αρχικού τίτλου, ο οποίος βεβαιώνεται εκ νέου ως δημόσιο έσοδο. Σε περίπτωση μη αποδοχής από τον αιτούντα της πρότασης της επιτροπής, συντάσσεται πρακτικό ματαίωσης της εξώδικης επίλυσης. Το πρακτικό εξώδικης επίλυσης ή το πρακτικό ματαίωσης αυτής κοινοποιούνται άμεσα, με επιμέλεια της γραμματείας των επιτροπών, στο δικαστήριο, στο οποίο εκκρεμεί η υπόθεση. Με την κοινοποίηση του πρακτικού εξώδικης επίλυσης η υπόθεση τίθεται αυτοδίκαια στο αρχείο με πράξη του προέδρου του δικαστηρίου. Σε περίπτωση μη αποδοχής από τον αιτούντα της πρότασης της επιτροπής και σύνταξης πρακτικού ματαίωσης της εξώδικης επίλυσης η ανασταλείσα δίκη συνεχίζεται.

8. Η καταβολή του ποσού του κύριου φόρου ή του αυτοτελούς προστίμου, το οποίο προκύπτει από τον συμβιβασμό μετά από την αφαίρεση του ποσοστού τριάντα τοις εκατό (30%) ή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αντίστοιχα κατά την παρ. 7, πραγματοποιείται σε 1 έως 24 δόσεις χωρίς να ισχύουν επ' αυτών τα αναγραφόμενα στον κατωτέρω πίνακα ποσοστά έκπτωσης. Σε περίπτωση προβολής του ισχυρισμού της περ. ε) της παρ. 4, η καταβολή αποκλειστικά των αναλογούντων προσθέτων φόρων, τόκων, προσαυξήσεων και προστίμων πραγματοποιείται με κλιμακούμενο ποσοστό έκπτωσης, αναλόγως προς τον αριθμό των δόσεων που έχει επιλέξει ο φορολογούμενος ως κατωτέρω:

Αριθμός δόσεων	Ποσοστό έκπτωσης (%)
1	75
2 - 4	65
5 - 8	55
9 - 12	50
13 - 16	45
17 - 20	40

Η καταβολή των ανωτέρω δόσεων δεν επιβαρύνεται με τόκο, τέλος χαρτοσήμου ή οποιοδήποτε άλλο ποσό. Ποσά που έχουν καταβληθεί έναντι του κύριου φόρου, των πρόσθετων φόρων, των τόκων, των προσαυξήσεων και των προστίμων συνυπολογίζονται. Το ποσό του συμβιβασμού δεν δύναται να υπαχθεί σε άλλη νομοθετική ρύθμιση τμηματικής καταβολής.

9. Ο Γενικός Προϊστάμενος, ο Πρόεδρος και τα μέλη των Επιτροπών ασκούν τα καθήκοντά τους ανεξάρτητα, χωρίς να δέχονται οδηγίες ή υποδείξεις. Μπορούν να παυθούν με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μόνο για σοβαρούς λόγους που άπτονται της εκτέλεσης των καθηκόντων τους. Ο Γενικός Προϊστάμενος, ο Πρόεδρος και τα μέλη των Επιτροπών δεν εξετάζονται, δεν διώκονται και δεν υπέχουν ποινική και αστική ευθύνη για αιτιολογημένη γνώμη ή εισήγηση ή πρόταση που διατύπωσαν ή απόφαση που εξέδωσαν ή παράλειψή τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εκτός από την περίπτωση που ενήργησαν με δόλο ή με σκοπό να προσπορίσουν στον εαυτό τους ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να βλάψουν το Δημόσιο ή άλλον κατά τα οριζόμενα στις κείμενες ποινικές διατάξεις ή σε περίπτωση παραβίασης του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους κατά το άρθρο 17 του ν. 4174/2013.

10. Για τους πρώην δικαστικούς λειτουργούς και για τα μέλη του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που συμμετέχουν στις Επιτροπές, προβλέπεται αμοιβή ανά συνεδρίαση ύψους τριακόσια εβδομήντα (370) ευρώ, υπό τον όρο διεξαγωγής οκτώ (8) συνεδριάσεων ανά μήνα κατ'ελάχιστον και για τον Γενικό Προϊστάμενο της Επιτροπής προβλέπεται μηνιαία αμοιβή που ισούται με την ελάχιστη μηνιαία αμοιβή του Προέδρου της Επιτροπής. Η αμοιβή του προηγούμενου εδαφίου φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, κατά παρέκκλιση από κάθε γενική ή ειδική διάταξη. Η καταβολή της αμοιβής του προηγούμενου εδαφίου δεν συνεπάγεται την αναστολή ή την περικοπή καταβολής της σύνταξης των πρώην δικαστικών λειτουργών κατά παρέκκλιση από κάθε αντίθετη γενική ή ειδική διάταξη.

11. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε ειδικότερο ή λεπτομερειακό ζήτημα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία της επιτροπής, τον αριθμό των τμημάτων, τον τόπο συνεδρίασης αυτής, την τηρητέα ενώπιόν της διαδικασία, τον τρόπο έκδοσης των αποφάσεών της, τα δικαιολογητικά και λοιπά έγγραφα, τα οποία οφείλει να προσκομίζει ο αιτών,

την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της, την παράταση της προθεσμίας υποβολής της αίτησης του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 και των προθεσμιών της παρ. 6, καθώς και κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με τη διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης του ποσού που προκύπτει από το πρακτικό συμβιβασμού.

12. Εφόσον εις βάρος του αιτούντος έχουν επιβληθεί και πρόσθετοι φόροι, τόκοι, προσαυξήσεις και πρόστιμα, λογίζεται ότι στο αίτημα εξώδικης επίλυσης της φορολογικής διαφοράς εμπεριέχεται και αίτημα για μείωσή τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8.

Άρθρο 41

Μη επιβάρυνση με τέλος χαρτοσήμου των αδειών θήρας κυνηγετικού έτους 2021-2022

Οι άδειες θήρας, που χορηγούνται για το κυνηγετικό έτος 2021-2022 στους: α) κυνηγούς που είναι μέλη των αναγνωρισμένων ως συνεργαζόμενων με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Κυνηγετικών Συλλόγων και β) υπηκόους κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ομογενείς, υπηκόους ξένων κρατών που διαμένουν στην Ελλάδα πέραν της δεκαπενταετίας, διπλωματικούς υπαλλήλους και ημεδαπούς που εφοδιάζονται με άδεια κυνηγιού απευθείας από τις δασικές αρχές, δεν υπόκεινται στο τέλος χαρτοσήμου της περ. ζ' της παρ. 1 του τίτλου Α του άρθρου 18 του π.δ.28/28 Ιουλίου 1931 «Περί Κώδικος των νόμων περί τελών χαρτοσήμου» (Α' 239), με την προϋπόθεση ότι στα πρόσωπα αυτά είχε χορηγηθεί άδεια θήρας για το κυνηγετικό έτος 2020-2021 και η άδεια θήρας κυνηγετικού έτους 2021-2022 είναι ίδιου τύπου με αυτήν του κυνηγετικού έτους 2020-2021.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Άρθρο 42

Συμπληρωματικός κρατικός προϋπολογισμός οικονομικού έτους 2021

Οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού έτους 2021 του Υπουργείου Οικονομικών και, ειδικότερα, του ειδικού φορέα 1023-711-0000000 «Γενικές Κρατικές Δαπάνες», αυξάνονται κατά τρία δισεκατομμύρια (3.000.000.000)

ευρώ. Οι εν λόγω πιστώσεις εγγράφονται υπό τον Αναλυτικό Λογαριασμό Εξόδων 2910601058 «Πιστώσεις για δράσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση μέτρων αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών του κορωνοϊού COVID-19» του ως άνω φορέα και ειδικού φορέα.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

Άρθρο 43

Μεταβιβάσεις συντάξεων αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης, λογοτεχνών και καλλιτεχνών

1. Τα κατώτατα όρια σύνταξης του Ι.Κ.Α. και του Δημοσίου, όπως είχαν διαμορφωθεί πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 (Α' 85), εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την ημερομηνία αυτή, τόσο για την απονομή της σύνταξης όσο και για την κρίση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος των προσώπων της παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 2320/1995 (Α' 133) και αυτών της περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 3075/2002 (Α' 297), αντίστοιχα.

2. Δικαιώματα που έχουν γεννηθεί μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος εξετάζονται σύμφωνα με την παρ. 1, μη εφαρμοζομένης στην περίπτωση αυτή της παρ. 1 του άρθρου 60 του π.δ. 169/2007 (Α' 210), όπως αυτή ίσχυε κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 44

Επέκταση της απαλλαγής μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων - Τροποποίηση του άρθρου δεύτερου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

Η παρ. 10 του δεύτερου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), τροποποιείται ως προς την προσθήκη του μηνός Απριλίου 2021 και η παράγραφος διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Ειδικά για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Μάρτιο και Απρίλιο 2021, ο μισθωτής επαγγελματικής μίσθωσης προς εγκατάσταση επιχείρησης, για την οποία έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19 ή η οποία πλήττεται οικονομικά λόγω της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και ανήκει σε συγκεκριμένους κλάδους επιχειρήσεων, πέραν των αναφερόμενων στις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 8α, απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού μισθώματος, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί εμπορικών μισθώσεων, σύμφωνα με το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παρ. 1.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), προσδιορίζονται οι πληγείσες επιχειρήσεις του προηγούμενου εδαφίου ανά κλάδο και ανά μήνα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου αφορά σε επιχειρήσεις οι οποίες δεν εντάσσονται στις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 8α.».

Άρθρο 45

Απαλλαγή των διοικητικών προστίμων κατ' εφαρμογή των κανόνων τήρησης αποστάσεων προς αντιμετώπιση του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 από τα ποσά τελών χαρτοσήμου πλέον εισφοράς Ο.Γ.Α. - Τροποποίηση του άρθρου τεσσαρακοστού τέταρτου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου τεσσαρακοστού τέταρτου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α' 104), προστίθενται δύο εδάφια και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Στα φυσικά πρόσωπα που παραβιάζουν τα μέτρα της παρ. 1 επιβάλλεται, για κάθε παράβαση, με αιτιολογημένη πράξη της αρμόδιας αρχής, διοικητικό πρόστιμο από εκατόν πενήντα (150) έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ. Στις επιχειρήσεις που παραβιάζουν τα ανωτέρω μέτρα επιβάλλεται, για κάθε παράβαση, με αιτιολογημένη πράξη της αρμόδιας αρχής, διοικητικό πρόστιμο από χίλια (1.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ και αναστολή λειτουργίας για χρονικό διάστημα από δεκαπέντε (15) έως ενενήντα (90)

ημέρες. Τα ανωτέρω διοικητικά πρόστιμα, ανεξάρτητα από τον τρόπο καταβολής τους, δεν επιβαρύνονται με τέλος χαρτοσήμου. Ποσά τελών χαρτοσήμου, πλέον της εισφοράς προς τον Ο.Γ.Α., που έχουν καταβληθεί, επιστρέφονται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την 1η.5.2020, ημερομηνία έναρξης ισχύος της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της ίδιας ημέρας (Α' 90).».

Άρθρο 46

Επέκταση απαλλαγής από την καταβολή οικονομικού ανταλλάγματος παραχώρησης χρήσης χώρου εντός Ζώνης Λιμένα- Τροποποίηση του άρθρου εξηκοστού όγδοου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

Στο άρθρο εξηκοστό όγδοο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), προστίθενται παρ. 7 και 8 ως εξής:

«7. Ειδικά για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Μάρτιο και Απρίλιο 2021, οι παραχωρησιούχοι δικαιωμάτων χρήσης χώρων ζώνης λιμένα, κατά το άρθρο 24 του ν. 2971/2001 (Α' 285), προς εγκατάσταση ή λειτουργία επιχείρησης για την οποία έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19, ή η οποία πλήττεται οικονομικά λόγω της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και ανήκει σε συγκεκριμένους κλάδους επιχειρήσεων, που καθορίζονται με την απόφαση η οποία προβλέπεται στην παρ. 10 του δεύτερου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού οικονομικού ανταλλάγματος, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί παραχωρήσεων.

8. Η ισχύς των συμβάσεων παραχώρησης χρήσης χώρων των χερσαίων ζωνών λιμένων, που έχουν συναφθεί κατά το άρθρο 24 του ν. 2971/2001 (Α' 285), προς εγκατάσταση ή λειτουργία επιχείρησης, παρατείνεται για διάστημα ίσο με εκείνο για το οποίο βρίσκονται σε ισχύ ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19 και τα οποία τυγχάνουν εφαρμογής στην επιχείρησή του, κατόπιν αίτησης του

παραχωρησιούχου και σχετικής απόφασης του οργάνου διοίκησης του φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων.».

Άρθρο 47

Άρση ακινησίας οχημάτων έτους 2021 με αναλογική καταβολή τελών κυκλοφορίας -

Τροποποίηση του άρθρου 36 του ν. 2093/1992

Η παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 2093/1992 (Α' 181) αντικαθίσταται από το πέμπτο εδάφιο και μέχρι το τέλος αυτής και η παράγραφος διαμορφώνεται ως εξής:

«1 . Με την επιφύλαξη των οριζομένων στις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 2367/1953 (Α' 82), τα τέλη κυκλοφορίας στα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα, στις επιβατικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσυκλέτες ιδιωτικής χρήσης, στα τύπου JEEP αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, ανεξάρτητα από τον χαρακτηρισμό τους ως επιβατικών ή φορτηγών και στα επιβατικά ρυμουλκούμενα, ημιρυμουλκούμενα ιδιωτικής χρήσης (τροχόσπιτα) είναι ετήσια και αδιαίρετα και οφείλονται για ολόκληρο το έτος, ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα κυκλοφορίας τους εντός του έτους.

Στα επιβατικά Ι.Χ. αυτοκίνητα του ανωτέρω εδαφίου περιλαμβάνονται και τα επιβατικά Ι.Χ. αυτοκίνητα που εισάγονται από το αλλοδαπό προσωπικό των εμπορο- βιομηχανικών επιχειρήσεων των εγκαταστημένων στην Ελλάδα, βάσει του α.ν. 89/1967 (Α' 132), όπως ισχύει.

Τα ανωτέρω οχήματα θεωρείται ότι κυκλοφόρησαν εντός του έτους και οφείλονται γι' αυτά τέλη κυκλοφορίας για ολόκληρο το έτος, εφόσον δεν τεθούν σε ακινησία, κατά τις διατάξεις των παρ. 1 έως 6 του άρθρου 22 του ν. 2367/1953 για ολόκληρο το έτος.

Η ακινησία δεν αίρεται εάν ο κάτοχος του οχήματος δεν καταβάλει τα τέλη κυκλοφορίας του έτους κατά το οποίο γίνεται η άρση.

Κατ' εξαίρεση, δίνεται εναλλακτικά η δυνατότητα άρσης της ακινησίας οχήματος αυτοκινήτου ή μοτοσυκλέτας ιδιωτικής χρήσης του πρώτου εδαφίου της παρούσας, άπαξ, εντός του έτους 2021, με αναλογική καταβολή των δωδεκατημορίων των ετήσιων τελών κυκλοφορίας που αντιστοιχούν στους μήνες άρσης ακινησίας του οχήματος.

Διάστημα άρσης ακινησίας μικρότερο του μηνός λογίζεται για τους σκοπούς του παρόντος, ως ολόκληρος μήνας και καταβάλλεται για αυτό ποσό ίσο με ένα δωδεκατημόριο των ετήσιων τελών κυκλοφορίας.

Τα τέλη κυκλοφορίας στις παραπάνω περιπτώσεις καταβάλλονται πριν την άρση της ακινησίας.

Ο ιδιοκτήτης ή κάτοχος του οχήματος υποχρεούται να θέσει εκ νέου το όχημά του σε ακινησία έως την τελευταία ημέρα της περιόδου κυκλοφορίας του, για την οποία έχουν καταβληθεί τα τέλη κυκλοφορίας και εάν αυτή είναι μη εργάσιμη ή συμπίπτει με επίσημη αργία, κατά την επόμενη εργάσιμη για τη φορολογική διοίκηση, ημέρα.

Κατά τη θέση του οχήματος σε ακινησία και εφόσον έχει επέλθει μεταφορά του οχήματος σε νέο σημείο, διάφορο του αρχικά δηλωθέντος, δηλώνεται εκ νέου το σημείο ακινητοποίησης.

Σε περίπτωση εκπρόθεσμης θέσης σε ακινησία ή μη θέσης σε ακινησία, επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο των ετήσιων τελών κυκλοφορίας, αφαιρουμένου του διπλάσιου ποσού των ήδη καταβληθέντων δωδεκατημορίων των ετήσιων τελών κυκλοφορίας.

Σε περίπτωση άρσης αναγκαστικής ακινησίας, κατ' εξαίρεση εντός του έτους 2021, καταβάλλονται αναλογικά τα τέλη κυκλοφορίας για τους μήνες που υπολείπονται μέχρι το τέλος του έτους.

Τα τέλη κυκλοφορίας στην περίπτωση αυτή καταβάλλονται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε χώρα το γεγονός εξαιτίας του οποίου ήρθη η αναγκαστική ακινησία, ενώ σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο των ετήσιων τελών κυκλοφορίας.

Για τον υπολογισμό του ποσού των τελών κυκλοφορίας, ο μήνας εντός του οποίου γίνεται η άρση της αναγκαστικής ακινησίας λογίζεται ως ολόκληρος μήνας ανεξάρτητα από τη χρονική στιγμή της άρσης αυτής.

Με πράξη της αρμόδιας υπηρεσίας της φορολογικής διοίκησης διαπιστώνεται το οφειλόμενο ποσό, με βάση την ακριβή ημερομηνία της άρσης ακινησίας και τίθεται εκ νέου σε κυκλοφορία το όχημα. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την 4η.5.2021.».

Άρθρο 48

Προσωρινή άδεια Κυκλοφορίας «Μ» και διαδικασία ηλεκτρονικής έκδοσης -

Τροποποίηση των άρθρων 22 του ν. 2367/1953 και 20 του ν. 2948/2001

1. Η παρ. 7 του άρθρου 22 του ν. 2367/1953 (Α' 82) αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Κατ' εξαίρεση και μέχρι δύο φορές ετησίως επιτρέπεται η κυκλοφορία ενάριθμων ασφαλισμένων αυτοκινήτων ή μοτοσυκλετών ιδιωτικής χρήσης, για τα οποία έχει υποβληθεί δήλωση ακινησίας, με προσωρινή άδεια διάρκειας μέχρι τριών (3) ημερών κατ' έτος, αποκλειστικά και μόνο για την παράδοσή τους σε σημεία συλλογής οχημάτων Τέλους Κύκλου Ζωής (ΟΤΚΖ), ή για την επισκευή και έλεγχο από ΚΤΕΟ ή για την αλλαγή του χώρου φύλαξης του οχήματος.

Μια φορά ετησίως μπορεί να χορηγείται προσωρινή άδεια κυκλοφορίας και για τα ανάρθρα ασφαλισμένα αυτοκίνητα ή τις μοτοσυκλέτες, με την ίδια ως άνω συνολική διάρκεια, αποκλειστικά και μόνο για τη μετάβασή τους από τον τόπο αγοράς ή τελωνισμού τους στον τόπο ταξινόμησης και για την επισκευή ή έλεγχο από ΚΤΕΟ.

Η προσωρινή άδεια χορηγείται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας υπηρεσίας της φορολογικής διοίκησης, αφού καταβληθεί για κάθε ημέρα, και ανεξάρτητα από το είδος του αυτοκινήτου ή της μοτοσυκλέτας το ποσό των δέκα (10) ευρώ ή τριών (3) ευρώ αντίστοιχα και περιλαμβάνει ένδειξη για τον λόγο χορήγησής της.

Ειδικά για τα ενάριθμα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης οχήματα και τις μοτοσυκλέτες, τα οποία, είτε έχουν τεθεί σε εκούσια ακινησία στην αρμόδια φορολογική αρχή με την κατάθεση των στοιχείων κυκλοφορίας τους, είτε η ακινησία τους δηλώνεται στη φορολογική διοίκηση ηλεκτρονικά, από τον ιδιοκτήτη ή κάτοχο του οχήματος, κατά την παρ. 1Α, η έκδοση προσωρινής άδειας «Μ» γίνεται ηλεκτρονικά, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (ΕΨΠ-gov.gr), αφού καταβληθεί για κάθε ημέρα και ανεξάρτητα από το είδος του αυτοκινήτου ή της μοτοσυκλέτας το ποσό των δέκα (10) ευρώ ή τριών (3) ευρώ αντίστοιχα, με την έκδοση ηλεκτρονικού παραβόλου. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζεται η παρ. 5. Για την ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών των Υπουργείων Υποδομών και Μεταφορών και

Προστασίας του Πολίτη, τίθεται σε εφαρμογή σχετική ηλεκτρονική εφαρμογή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και παρέχεται πρόσβαση σε αυτήν σε όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες άλλων υπουργείων κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας.».

2. Η τελευταία κλίμακα εύρους του πίνακα II της υπο- περ. β2 της περ. Α' της παρ. 1 και η τελευταία κλίμακα εύρους του πίνακα IV της υποπερ. β2 της περ. Β' της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 2948/2001 (Α' 242), αντικαθίστανται ως εξής:

«Πίνακας II

Εύρος	Τιμή
≥281	2,85

»

«Πίνακας IV

Εύρος	Τιμή
≥187	2

».

Άρθρο 49

Αντικατάσταση της προϋπόθεσης της βεβαίωσης τέλους ταξινόμησης από την προϋπόθεση της κατάθεσης ειδικής δήλωσης και υπαγωγή επιβατικών οχημάτων της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4714/2020

1. Η περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4714/2020 (Α' 148), τροποποιείται ως προς την αντικατάσταση της βεβαίωσης του τέλους ταξινόμησης από την κατάθεση της ειδικής δήλωσης της παρ. 2 του άρθρου 130 του ν. 2960/2001 (Α' 265) και η περ. α' διαμορφώνεται ως εξής:

«3. α) Η παρ. 7 του άρθρου 121 του ν. 2960/2001 (Α' 265), όπως ίσχυε πριν από την τροποποίησή της με το παρόν, εξακολουθεί να ισχύει για τα επιβατικά αυτοκίνητα, με άδεια κυκλοφορίας κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που έχει εκδοθεί πριν από την 1η Ιουνίου 2016, για τα οποία έχει κατατεθεί η ειδική δήλωση της παρ. 2 του άρθρου 130 του ν. 2960/2001 (Α' 265) και έχει υποβληθεί μέχρι την ημερομηνία κατάθεσης του παρόντος, αίτηση για τον υπολογισμό του ιστορικού τέλους ταξινόμησης από την Ειδική Επιτροπή του δεύτερου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 126, ακόμη και αν δεν έχει εκδοθεί απόφαση κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων, η βεβαίωση και είσπραξη του τέλους ταξινόμησης για τα ανωτέρω οχήματα μπορεί να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 121 του ν. 2960/2001.».

2. Επιβατικά αυτοκίνητα με άδεια κυκλοφορίας κράτους μέλους της Ε.Ε., που έχει εκδοθεί πριν από την 1η Ιουνίου 2016, για τα οποία μέχρι την ημερομηνία κατάθεσης του ν. 4714/2020 (Α' 148) προς ψήφιση, ήτοι μέχρι τη 18η Ιουλίου 2020, είχαν κατατεθεί, η ειδική δήλωση της παρ. 2 του άρθρου 130 του ν. 2960/2001 (Α' 265) και αίτηση για τον υπολογισμό του ιστορικού τέλους ταξινόμησης από την Ειδική Επιτροπή του δεύτερου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 126 του ίδιου νόμου, η οποία απορρίφθηκε λόγω μη βεβαίωσης του τέλους ταξινόμησης μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία, μπορούν, μετά από αίτηση των προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 130 του ν. 2960/2001, να υπαχθούν στην περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4714/2020, όπως τροποποιείται με την παρ. 1. Όταν για τα οχήματα της παρούσας έχουν εκδοθεί αποδεικτικά είσπραξης του τέλους ταξινόμησης, είναι δυνατός, μετά από αίτηση των ίδιων προσώπων, ο επα- νυπολογισμός του αναλογούντος τέλους ταξινόμησης, ο συμψηφισμός του με το καταβληθέν τέλος ταξινόμησης και η επιστροφή της διαφοράς που προκύπτει, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 2873/2000 (Α' 285). Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από την 1η.1.2021.

Άρθρο 50

Παραχώρηση ακινήτων στις Περιφέρειες - Προσθήκη στην παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 2218/1994

Στην παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 2218/1994 (Α' 90) προστίθενται εδάφια τέταρτο έως και όγδοο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού δημόσιες πολιτικές υπηρεσίες που συγκροτούν τη νομαρχία, καθώς και τα επαρχεία και οι διοικητικές τους υπηρεσίες, καταργούνται από την έναρξη της άσκησης των αρμοδιοτήτων από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, εκτός από:

α. τις Υπηρεσίες Στατιστικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας,

β. τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και

γ. τις Δασικές Υπηρεσίες, τα Κέντρα Ελέγχου και Πιστοποίησης Πολλαπλασιαστικού υλικού και Ελέγχου Λιπασμάτων (ΚΕΠΠΥΕΛ), τα Αμπελουργικά Φυτώρια, τους Δενδροκομικούς Σταθμούς, τα Κρατικά Κτήματα και τους Συνοριακούς Σταθμούς Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (ΣΥΚΕ) του Υπουργείου Γεωργίας.

Ακίνητα που ανήκουν στην κυριότητα του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και χρησιμοποιούνται από τις υπηρεσίες που καταργούνται για τη στέγασή τους, καθώς και τα κινητά πράγματα και ο εξοπλισμός των υπηρεσιών αυτών περιέρχονται αυτοδικαίως στη Ν.Α., στην περιφέρεια της οποίας βρίσκονται. Ύστερα από αίτηση της Ν.Α. σημειώνονται στο βιβλίο μεταγραφών του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου οι μεταβολές που επέρχονται.

Ακίνητα τα οποία εξακολουθούν να ανήκουν στο Υπουργείο Οικονομικών, διότι κατά τον χρόνο έναρξης λειτουργίας των πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων δεν χρησιμοποιούνταν για στέγαση αποκλειστικά και μόνο των καταργούμενων υπηρεσιών του παρόντος άρθρου, δύνανται να παραχωρούνται δωρεάν κατά κυριότητα στις οικείες Περιφέρειες, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας κατά τόπον Κτηματικής Υπηρεσίας, προς στέγαση των Υπηρεσιών των Περιφερειών, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Οικονομικών. Η απόφαση αυτή αποτελεί τίτλο δεκτικό μεταγραφής.

Η παραχώρηση ανακαλείται με όμοια απόφαση, που επίσης μεταγράφεται, σε περίπτωση μη χρησιμοποίησης των ακινήτων για τον σκοπό της παραχώρησης, καθώς και σε περίπτωση μη διατήρησης της υποχρέωσης στέγασης των ήδη υφισταμένων υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών ή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθώς και οποιασδήποτε άλλης υπηρεσίας.

Η Περιφέρεια υποβάλλει σχετική αίτηση στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών συνοδευόμενη από Πίνακα Οριζοντίου

ιδιοκτησίας και Κατανομής Δαπανών σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3741/1929 (Α' 4), με τον οποίο κατανέμονται οι χώροι και οι λειτουργικές δαπάνες στις συστεγαζόμενες υπηρεσίες. Υφιστάμενες μισθώσεις εντός των παραχωρούμενων ακινήτων με άλλους φορείς του Δημοσίου ή τρίτους εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη της μίσθωσης.

Από της καταργήσεως των ανωτέρω υπηρεσιών οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις υπεισέρχονται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Δημοσίου που προήλθαν από την άσκηση των αρμοδιοτήτων των καταργούμενων υπηρεσιών. Στην έννοια των δικαιωμάτων δεν περιλαμβάνονται τα έσοδα από φόρους, τέλη και εισφορές, τα οποία εισπράττονται υπέρ του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ή για λογαριασμό τρίτων. Εκκρεμείς σχετικές δίκες συνεχίζονται και μετά τη δημοσίευση του οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων από το Δημόσιο, μέχρι την αμετάκλητη περάτωσή τους.».

Άρθρο 51

Υπαγωγή ληξιπρόθεσμων οφειλών φορολογικών αποθηκών έτοιμων προς κατανάλωση αλκοολούχων ποτών και άλλων αλκοολούχων προϊόντων σε ρύθμιση

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 34 του άρθρου 66 του ν. 4646/2019 (Α' 201), οι οφειλές από Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.), Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και λοιπές συνεισπραττόμενες επιβαρύνσεις των ετοιμών προς κατανάλωση αλκοολούχων ποτών και άλλων αλκοολούχων προϊόντων του άρθρου 79 του ν. 2960/2001 (Α' 265), οι οποίες βεβαιώθηκαν σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 110 του ίδιου νόμου και έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες μέχρι και τις 31 Μαρτίου 2021, δύνανται να ρυθμίζονται με υπαγωγή στην υποπαρ. Α2 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), για τον αριθμό δόσεων της υποπερ. (i) της περ. 1α της ίδιας υπο- παραγράφου.

2. Κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της ρύθμισης οφειλών των εγκεκριμένων αποθηκευτών του άρθρου 64 του ν. 2960/2001, οι οποίες προέρχονται από τη λειτουργία φορολογικών αποθηκών των προϊόντων της παρ. 1, και με την προϋπόθεση τήρησης αυτής αναστέλλεται η εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 110 του ίδιου νόμου.

Άρθρο 52

Αποζημιώσεις εργαζομένων λόγω καταγγελίας της σύμβασης

- 1.** Απαιτήσεις εργαζομένων για την καταβολή του συνόλου ή μέρους της αποζημίωσης λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας τους, που έχουν γεννηθεί κατά την τελευταία διετία πριν την υποβολή αίτησης για την υπαγωγή επιχείρησης σε ειδική διαχείριση του ν. 4307/2014 (Α' 246), προαφαιρούνται από το προϊόν της ειδικής διαχείρισης και αποδίδονται στους δικαιούχους κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 77 του ν. 4307/2014 και το άρθρο 40 του ν. 4772/2021 (Α' 21).
- 2.** Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η άσκηση ενδίκων μέσων και βοηθημάτων που πλήττει την ικανοποίηση των πιστωτών, κατά παράβαση της παρ. 1 δεν αναστέλλει την απόδοση των ποσών στους δικαιούχους.
- 3.** Οι διατάξεις του παρόντος καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς διαδικασίες ειδικής διαχείρισης, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 40 του ν. 4772/2021.

Άρθρο 53

Αναστολή πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης για πληγέντες από θεομηνία

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, για φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και νομικές οντότητες, που έχουν αποδεδειγμένα πληγεί από θεομηνίες, μπορεί να αναστέλλεται για έξι (6) μήνες, με δυνατότητα παράτασης για άλλους έξι (6) μήνες από την επέλευση της θεομηνίας, η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας τους, εξαιρουμένων των απαιτήσεων για διατροφή. Η αναστολή καταλαμβάνει, ιδίως, τη διενέργεια πλειστηριασμών, κατασχέσεων, αποβολών και προσωπικών κρατήσεων. Κατά το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου, αναστέλλονται οι προθεσμίες άσκησης ενδίκων μέσων και βοηθημάτων που αφορούν σε εκκρεμείς διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται η διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 54

Ρύθμιση οργανωτικών και οικονομικών

Θεμάτων συμμετοχής της Ελλάδας στο Δ.Ν.Τ. -

Προσθήκη άρθρου 5Α στον ν.δ. 631/1970

Μετά το άρθρο 5 του ν.δ. 631/1970 (Α' 173), προστίθεται άρθρο 5Α, ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να δηλώνεται η συμμετοχή της χώρας στη δημιουργία Ταμείων ή Χρηματοδοτικών Μηχανισμών που λειτουργούν εντός του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και να καταβάλλονται εισφορές ή συνδρομές, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4270/2014 (Α' 143).».

Άρθρο 55

Προσωρινή προσαιγιάλωση πλωτού μέσου για μεταφορά εξοπλισμού Α.Π.Ε.

2. Στο τέλος της περ. η' της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2971/2001 (Α' 285) προστίθενται πέντε εδάφια, ως εξής:

«Για την προσωρινή προσαιγιάλωση πλωτού μέσου, με σκοπό αποκλειστικά τη διέλευση και μεταφορά του εξοπλισμού έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), της παρ. 1, υποβάλλεται αίτημα στην αρμόδια κτηματική υπηρεσία για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από τον ενδιαφερόμενο, υπέρ του οποίου έχει εκδοθεί η άδεια του έργου, εφόσον η ανωτέρω διαδικασία: α) προβλέπεται στην εγκεκριμένη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που συνοδεύει την Α.Ε.Π.Ο. και β) δεν προκαλεί αλλοίωση στη μορφολογία της ακτής και του πυθμένα, καθώς η διάταξη έδρασης για την εκφόρτωση είναι προσωρινή και απομακρύνεται άμεσα μετά το πέρας της διαδικασίας. Το αίτημα του προηγούμενου εδαφίου συνοδεύεται από τοπογραφικό διάγραμμα, κλίμακας τουλάχιστον 1:1000, εξαρτημένου σε Ε.Γ.Σ.Α. '87, όπου αποτυπώνονται οι ισχύουσες οριογραμμές αιγιαλού, παραλίας, όχθης, και παρόχθιας ζώνης και ο αιτούμενος προς παραχώρηση χώρος, καθώς και τεχνική έκθεση σχετικά με την προσωρινή διάταξη έδρασης για εκφόρτωση. Η αρμόδια κτηματική υπηρεσία, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών, μετά τη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας λιμενικής αρχής, εκδίδει σχετική απόφαση έγκρισης για την απλή χρήση αιγιαλού κοινόχρηστης παραλίας και θάλασσας, με τον καθορισμό ανταλλάγματος για την

παραχώρηση, σύμφωνα με το άρθρο 16Α. Ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να ενημερώνει την κτηματική υπηρεσία, την οικεία λιμενική αρχή και την αρμόδια τελωνειακή αρχή για την έναρξη και λήξη των εργασιών προσαυγιάλωσης προσωρινού χαρακτήρα. Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων, που έχουν τεθεί με την απόφαση παραχώρησης απλής χρήσης, λαμβάνονται όλα τα προβλεπόμενα μέτρα προστασίας του άρθρου 27.».

Άρθρο 56

Συγκρότηση της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Χάραξης των ορίων του αιγιαλού, της παραλίας και του παλαιού αιγιαλού - Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 2971/2001

1. Η υποπερ. ι) της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 2971/2001 (Α' 285) αντικαθίσταται ως εξής:

«ι) τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών, ως Πρόεδρο, με αναπληρωτή του έναν εκ των προϊσταμένων των Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Κοινοφελών Περιουσιών».

2. Στην περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 2971/2001, προστίθενται υποπερ. vi) και vii) ως εξής:

«vi) έναν εκπρόσωπο της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) ή του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου, με ειδικότητα Γεωλόγου και,

vi i) έναν εκπρόσωπο της Υδρογραφικής Υπηρεσίας του Πολεμικού Ναυτικού του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού (Γ.Ε.Ν.).».

Άρθρο 57

Διευθέτηση οικονομικών εκκρεμοτήτων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

1. α. Δαπάνες μετακινήσεων των Ειδικών Φορέων 1049-1010000000 «Γραφεία Υπουργού, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Γενικών και Ειδικών Γραμματέων και Αναπληρωτών Γενικών Γραμματέων του Υ.ΜΕ. ΠΟ.», 1049-2030000000 «Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης», 1049-

4010000000 «Υπηρεσία Ασύλου», 49-110 «Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής», 49-130 «Υπηρεσία Ασύλου», 49-150 «Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης», 1047-2030000000 «Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής, Υποδοχής και Ασύλου», 1047-1010000000 «Γραφεία Υπουργού, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Γενικών και Ειδικών Γραμματέων και Αναπληρωτών Γενικών Γραμματέων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη», 1055 1010000000 «Γραφεία Υπουργού, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Γενικών και Ειδικών Γραμματέων και Αναπληρωτών Γενικών Γραμματέων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου», και 1055 2010000000 «Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής, Υποδοχής και Ασύλου», καθώς και των νέων ειδικών φορέων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου 1055 1010000000 «Γραφεία Υπουργού, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Γενικών και Ειδικών Γραμματέων, Αναπληρωτών Γενικών Γραμματέων και Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου», 1055 2020000000 «Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής», 1055 2030000000 «Γενική Γραμματεία Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο, (ΑΛΕ 2420401001, 2420402001, 2420403001, 2420404001, 2420405001) που πραγματοποιήθηκαν από το 2017, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος και μέχρι του ποσού των 14.496,34 ευρώ, λογίζονται νόμιμες και κανονικές, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, εξαιρουμένων των διατάξεων περί παραγραφής, εκκαθαρίζονται και πληρώνονται, σε βάρος των οικείων πιστώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους 2021 και, εφόσον δεν έχει εκδοθεί απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, αναλαμβάνονται, εκκαθαρίζονται και πληρώνονται σε βάρος των ανωτέρω πιστώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους.

β. Δαπάνες μετακινήσεων προσωπικού που πραγματοποιήθηκαν και πληρώθηκαν σε βάρος της οικείας πάγιας προκαταβολής του Ε.Φ. 1049-4010000000 «Υπηρεσία Ασύλου», (πρώην ΕΦ 49-130 «Υπηρεσία Ασύλου») (ΑΛΕ 2420404001) το έτος 2016, μέχρι του ποσού των 33.359,64 ευρώ λογίζονται νόμιμες και κανονικές, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, εξαιρουμένων των διατάξεων περί παραγραφής και εκδίδονται τα χρηματικά εντάλματα για την αποκατάσταση της πάγιας προκαταβολής.

2. Κάθε είδους δαπάνες του προϋπολογισμού του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν σε μισθοδοσία εργαζομένων με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, ανεξάρτητα από την προέλευση της χρηματοδότησης, καθώς και δαπάνες για τις οποίες έχουν εκδοθεί παραστατικά που αναγράφουν διαφορετικά φορολογικά στοιχεία του

υπουργείου (αριθμό φορολογικού μητρώου, επωνυμία, τίτλο υπουργείου, τίτλο υπηρεσίας, ταχυδρομική διεύθυνση) από τα, κατά περίπτωση, ορθά, βάσει του ν. 4375/2016 (Α' 51), του π.δ. 123/2016 (Α' 208), του π.δ. 122/2017 (Α' 149), του π.δ. 4/2020 (Α' 4) και του π.δ. 106/2020 (Α' 255), που πραγματοποιήθηκαν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος και μέχρι του ποσού των 397.982,37 ευρώ, λογίζονται νόμιμες και κανονικές. Για τις ανωτέρω δαπάνες εκδίδονται αποφάσεις ένταξης, χρηματοδότησης και κατανομής και αυτές εκκαθαρίζονται και πληρώνονται σε βάρος των εγκεκριμένων πιστώσεων των Συλλογικών Αποφάσεων 755, 755/2, 655/2 και 719/2 του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Οι αποφάσεις ένταξης, χρηματοδότησης, εκκαθάρισης και τα χρηματικά εντάλματα για την πληρωμή των παραπάνω δαπανών, λογίζεται ότι εκδόθηκαν ή εκδίδονται νομίμως, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης.

Άρθρο 58

Μεταβίβαση εμπορικού σήματος για τη διενέργεια αγώνων του μηχανοκίνητου αθλητισμού

- 1.** Ο δικαιούχος εμπορικού σήματος, το οποίο χρησιμοποιείται για τη διενέργεια αγώνων του μηχανοκίνητου αθλητισμού, που έχουν παγκόσμια ή πανευρωπαϊκή εμβέλεια, εφόσον συντρέχει η προϋπόθεση της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 50 του ν. 4679/2020 (Α' 71), εκπίπτει αυτοδικαίως από το δικαίωμά του ολικά και το δικαίωμα επί του σήματος μεταβιβάζεται στο ελληνικό Δημόσιο χωρίς άλλη διατύπωση.
- 2.** Το ελληνικό Δημόσιο δύναται να ζητήσει την εγγραφή της μεταβίβασης στο μητρώο σημάτων και την εξάλειψη κάθε εμπράγματος βάρους και κατάσχεσης.
- 3.** α) Απαγορεύεται η περαιτέρω μεταβίβαση του σήματος προς οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.
β) Επιτρέπεται η παραχώρηση της χρήσης του σήματος από το ελληνικό Δημόσιο προς τρίτους έναντι ανάλογου ανταλλάγματος.

Άρθρο 59

Δυνατότητα τροποποίησης προκηρύξεων αθλητικών διοργανώσεων

- 1.** Για την αγωνιστική περίοδο 2020-2021, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης ρύθμισης και ιδίως των απαγορεύσεων που θεσπίζονται με την παρ. 3 του άρθρου 101Δ και την παρ. 3 του άρθρου 131 του ν. 2725/1999 (Α' 121), επιτρέπεται η τροποποίηση, με άμεση ισχύ, των κανονισμών διάρθρωσης, οργάνωσης και διεξαγωγής όλων των πρωταθλημάτων (ομαδικών, ατομικών, ερασιτεχνικού και επαγγελματικού αθλητισμού), πλην των τεχνικών κανονισμών αθλημάτων, καθώς και των σχετικών με τα πρωταθλήματα αυτά προκηρύξεων.
- 2.** Οι τροποποιήσεις της παρ. 1 γίνονται με απόφαση που λαμβάνεται με πλειοψηφία των τριών τετάρτων (3/4) του συνόλου των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εκτελεστικής επιτροπής της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας ή της διοργανώτριας αρχής, κατά περίπτωση και δεν εγκρίνονται ούτε επικυρώνονται από τη γενική συνέλευση, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης καταστατικής ή κανονιστικής ρύθμισης. Το παρόν δεν εφαρμόζεται αν πρόκειται για αθλητική ομοσπονδία ή διοργανώτρια αρχή στην οποία έχει διοριστεί προσωρινή διοίκηση.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

Άρθρο 60

Έναρξη ισχύος

- 1.** Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των παρ. 2 έως 3.
- 2.** Η ισχύς του άρθρου 12 αρχίζει από την 1η.1.2020.
- 3.** Η ισχύς του άρθρου 28 αρχίζει από την 1η.5.2020, ημερομηνία έναρξης ισχύος της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της ίδιας ημέρας (Α' 90).

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 23 Απριλίου 2021

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων	Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών	Προστασίας του Πολίτη
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ	ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ
Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη	Εθνικής Άμυνας	Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Υγείας	Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ	ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ
Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού	Δικαιοσύνης	Εσωτερικών
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών	Μετανάστευσης και Ασύλου	Υποδομών και Μεταφορών

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	Τουρισμού
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ	ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ
Επικρατείας	Επικρατείας	
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 23 Απριλίου 2021

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α΄ 131 και π.δ. 29/2018/Α΄58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο www.et.gr, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο www.et.gr.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με

την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• **Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:**

A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση webmaster.et@et.gr με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα	Ιστότοπος: www.et.gr	
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054	Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: helpdesk.et@et.gr	
<u>ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ</u> Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180) Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000) Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139) Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30		
	Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr	
	Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr	

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.